ISSN 1505-4551

Agroizba

PODLASKA IZBA ROLNICZA

4 (74)
lipiec-sierpień
2017
Egzemplarz bezpłatny

Powrót do tradycji wytwarzania własnych serów, masła i śmietany? Tak!
To możliwe - za pomocą urządzeń MILKY!

Urządzenia i akcesoria do przetwórstwa mleka

Wyłączny dystrybutor:

CanAgri

CAN AGRI, Małopole, ul. Przemysłowa 11, 05-252 Dąbrówka; tel.: +48 29 753 21 70, fax: +48 29 753 21 71, canagri@canagri.pl
www.canagri.pl

Spis treści

Informacje

Zmiany w programie bioasekuracji!. . . 4
Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000 5
Kolejne zmiany dotyczące wycinki drzew 6
Ostrzeżenie przed wyłudzeniami 7
Podlaska AgroLiga 2017 7
Choroba guzowatej skóry bydła LSD . . 8
„Krowy na wypasie”. 9
Walka z wiatrakami 9
Studenci Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży na ćwiczeniach terenowych w SDOO Krzyżewo 10
Zgnilec amerykański zaatakował pszczoły 11
Ogłoszenia drobne 11

Uprawa

Międzyplony – nie tylko w uprawie warzyw 12

Prawo

Dziedziczenie gospodarstwa rolnego w świetle obowiązujących przepisów 13
Przedmioty, których komornik nie może zająć rolnikowi 14

Wieści z Izby

Obrady Walnego Zgromadzenia Podlaskiej Izby Rolniczej 15
Piknik zbożowy 16
Letni wypoczynek. 16
Rolniczki motorem innowacji w Polsce .17
„Skarby Europy zaklęte w szkle”. 17
Sołtys Roku 2016 18
Opinie do projektów aktów prawnych .19

Kącik kulinarny

Letnie warzywa – kabaczek i cukinia . .22

Drodzy rolnicy,
członkowie Podlaskiej Izby Rolniczej

9 września będziemy dziękować za tegoroczne plony biorąc udział w dożynkach diecezjalno-wojewódzkich w gminie Perlejewo. Gminie typowo rolniczej, gdzie głównym kierunkiem produkcji jest hodowla bydła mlecznego. Dzięki mądrze zarządzanym spółdzielniom mleczarskim mogą rozwijać się gospodarstwa rodzinne, wsie i gminy. Dobrze, że sytuacja w mleczarstwie jest stabilna, czego nie można powiedzieć o innych działach produkcji, chociażby problemy z hodowlą świń. ASF ma się dobrze i nie ma nadziei na szybkie uporanie się z tym problemem. Potrzebne są odważne decyzje rządu RP, z panią premier Beatą Szydło na czele. Rolnicy trzodziarze powinni otrzymać efektowną i szybką pomoc w strefach objętych ASF. Rząd nie powinien skąpić pieniędzy i pomagać rolnikom, aby ich gospodarstwa nie upadły i mogły wzmacniać hodowlę świń, wszak jesteśmy importerem mięsa wieprzowego i prosiąt do tuczu. Likwidacja gospodarstw może odbywać się tylko w wyjątkowych sytuacjach. Szkoda, że rządzący w Warszawie tak późno zrozumieli, że dzik to główne zagrożenie dla polskiej hodowli trzody chlewnej. Jego populacja powinna być natychmiast ograniczona w całym kraju, czy tak się stanie? Niestety parlamentarzyści dalej nie rozumieją i nie widzą potrzeby wprowadzenia w życie uchwalonej ustawy łowieckiej. Chłop z dziką zwierzyną niech sobie radzi sam, państwo nie pomoże szacować szkód łowieckich.

Ubezpieczenia rolne działają tylko na papierze. Kiedy będą powszechne i tanie? Na takie cały czas czekamy. Ten system musi w końcu powstać i zabezpieczać nas przed różnymi zagrożeniami, pogody i niestabilnych rynków.

Podlascy Rolnicy codziennie ciężko pracują, podejmują różne trudne decyzje w swoich gospodarstwach i tego samego oczekują od rządu Rzeczypospolitej Polskiej.

Aby móc zbierać plony w przyszłym roku, siać trzeba już teraz i to siać mądrze, w zgodzie ze wszystkimi.

Z poważaniem
Grzegorz Leszczyński
Prezes PIR

Wydawca: Podlaska Izba Rolnicza, Porosły, ul. Wierzbowa 57, 16-070 Choroszcz, tel./fax: 85 676 08 62, e-mail: bialystok@pirol.pl, www.pirol.pl
Redaktor naczelny – Agnieszka Artemiuk.
Zespół redakcyjny – pracownicy Podlaskiej Izby Rolniczej.
Biuro reklamy – Joanna Raś 665 094 592
Korekta – Elżbieta Orłowska, Anna Pietraszewicz.
Nakład: 4000 egz. Redakcja nie odpowiada za treść ogłoszeń i reklamy oraz zastrzega sobie prawo do dokonywania przeróbek i skrótów w tekstach. Materiałów nie zamówionych redakcja nie zwraca.
Przygotowanie i druk: Drukarnia Biały Kruk Milewscy sp.j., Sobolewo, ul. Tygrysia 50, 15-509 Białystok, tel. 85 868 40 60, e-mail:druk@bialykruk.com

Zmiany w programie bioasekuracji!

NOWY PROGRAM BIOASEKURACJI

Celem programu jest zwiększenie ochrony przed ASF w gospodarstwach, w których są utrzymywane świnie oraz wsparcie finansowe producentów rolnych w przypadku czasowej rezygnacji z utrzymywania trzody chlewnej.

Program bioasekuracji obowiązuje na terenie wybranych gmin **województwa podlaskiego, lubelskiego i mazowieckiego.**

Szczegółowa lista gmin oraz mapa na **www.wetgiw.gov.pi/ASF** i **www.minrol.gov.pl.**

Wymagania dotyczące bioasekuracji

1. Zabezpieczenie gospodarstwa, w którym są utrzymywane świnie w systemie otwartym, wymagane jest podwójne ogrodzenie (min. wysokość 1,5 m; podmurówka lub wkopany krawężnik);
2. Wdrożenie programu monitorowania i zwalczania gryzoni;
3. Przeprowadzanie okresowych zabiegów dezynsekcji (od kwietnia do listopada każdego roku);
4. Prowadzenie rejestru środków transportu do przewozu świń, które wjeżdżają na teren gospodarstwa oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie;
5. Zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych;
6. Utrzymywanie świń w gospodarstwach w zamkniętych pomieszczeniach, z wyjątkiem świń utrzymywanych w systemie otwartym;
7. Zapewnienie aby:
   - osoby mające kontakt ze świniami w gospodarstwie nie utrzymywały własnych świń poza tym gospodarstwem oraz nie zajmowały się dodatkowo obsługą świń w innych gospodarstwach,
   - do budynków, w których są utrzymywane świnie, nie wchodziły osoby postronne,
   - osoby przebywające w budynkach inwentarskich używały odzieży ochronnej oraz obuwia ochronnego;
8. Posiadanie w gospodarstwie, w którym są utrzymywane świnie, pisemnego planu bioasekuracji obejmującego: dokumentację przestrzegania wymagań określonych w pkt 2-4, rejestr produktów biobójczych używanych w gospodarstwie, program czyszczenia i dezynfekcji pomieszczeń i sprzętu mającego kontakt ze świniami, zasady używania oraz czyszczenia i dezynfekcji odzieży ochronnej i obuwia;
9. Zabezpieczenie budynków inwentarskich oraz budynków i miejsc wykorzystywanych do przechowywania pasz i ściółki pojedynczym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m na całej długości, związanym na stałe z podłożem, wykluczającym dostęp wolnożyjących dzików na teren gospodarstwa. Wymagania są spełnione także wtedy gdy całe siedlisko jest ogrodzone w wyżej określony sposób;
10. Utrzymywanie świń w gospodarstwie w budynkach, w których nie są jednocześnie utrzymywane inne zwierzęta gospodarskie kopytne.

Ważne daty

15 lipca 2017 r.- wejście w życie nowej edycji Programu bioasekuracji.

14 sierpnia 2017 r.- termin na dostosowanie gospodarstwa do wymagań Programu lub na złożenie przez posiadacza świń oświadczenia do powiatowego lekarza weterynarii, że gospodarstwo, w którym przebywają świnie, nie spełni wymagań określonych w Programie; świnie z takiego gospodarstwa zostaną poddane ubojowi lub zabiciu po przeprowadzeniu kontroli przez powiatowego lekarza weterynarii (wzór oświadczenia w załączeniu).

15 września 2017 r. - termin na złożenie wniosku do biura powiatowego ARiMR o przyznanie rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymywanie świń w gospodarstwach, których posiadacze wcześniej złożyli oświadczenie do powiatowego lekarza weterynarii.

31 grudnia 2017 r. - ostateczny termin spełnienia obowiązku zabezpieczenia budynków inwentarskich oraz budynków i miejsc wykorzystywanych do przechowywania pasz i ściółki pojedynczym ogrodzeniem (min. 1,5 m wysokości na całej długości), związanym na stałe z podłożem, wykluczającym dostęp wolnożyjących dzików na teren gospodarstwa.

Zasady przyznawania odszkodowań za świnie ubite lub zabite, pochodzące z gospodarstw niespełniających wymagań przewidzianych programem bioasekuracji

- w przypadku świń ubijanych w rzeźni, których mięso zostanie uznane za zdatne do spożycia, odszkodowanie będzie pomniejszane o kwotę uzyskaną przez posiadacza ze sprzedaży świni do rzeźni;
- w przypadku świni poddanej ubojowi na użytek własny, której mięso zostanie uznane za zdatne do

spożycia, posiadacz otrzyma odszkodowanie w pełnej wysokości wartości rynkowej zwierzęcia;
- w przypadku świń zabitych z nakazu powiatowego lekarza weterynarii, posiadacz otrzyma odszkodowanie w pełnej wysokości wartości rynkowej zwierzęcia.

Producenci rolni, którzy do 14 sierpnia 2017 roku nie spełnią wymagań programu bioasekuracji lub nie dostarczą oświadczenia do powiatowego lekarza weterynarii nie otrzymają rekompensat z ARiMR.

Co to jest ASF?

Wirus ASF (afrykański pomór świń) wystąpił w Polsce po raz pierwszy w lutym 2014 roku i rozprzestrzenia się na terytorium północno-wschodniej części Polski. To śmiertelna, zakaźna oraz zaraźliwa choroba świń i dzików. Nie zagraża życiu i zdrowiu człowieka. Powoduje jednak znaczne straty dla właścicieli świń oraz dla producentów mięsa i jego przetworów.

Jak rozpoznać ASF?

U świń występuje gorączka nawet do 42°C, przyśpieszony oddech, osowiałość, możliwa utrata apetytu i pragnienia oraz przekrwienia (na uszach, ogonie, kończynach i klatce piersiowej). Zazwyczaj pierwsze w stadzie chorują duże sztuki: lochy, knury, tuczniki.

Wsparcie ARR a ASF

Agencja Rynku Rolnego realizuje pomoc dla producentów rolnych w tym producentów świń. W tzw. „pakiecie Hogana" jednym z działań jest pomoc dla producentów świń na wyrównanie ceny sprzedaży (strefa objęta restrykcjami z tytułu ASF). Polega ono na wypłacie różnicy w cenie między średnią ceną w regionie a tą uzyskaną przez producenta świń. Na to działanie przeznaczono 22 mln złotych. Dodatkową pomocą jest możliwość dofinansowania zmiany kierunku produkcji z trzody chlewnej na bydło.

Szczegółowe informacje na stronach: www.wetgiw.gov.pi/ASF, www.minrol.gov.pl albo u wojewódzkiego lub powiatowego lekarza weterynarii.

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000

Wsparcie skierowane jest do rolników gospodarujących na obszarach Natura 2000 i ma ułatwić producentom rolnym prowadzenie działalności rolniczej w zgodzie z podwyższonymi standardami środowiskowymi obowiązującymi na tych cennych przyrodniczo terenach.

O pomoc będzie mógł ubiegać się rolnik, który jest posiadaczem gospodarstwa, w ramach którego co najmniej 1 ha TUZ i pastwisk położony jest na obszarze Natura 2000. Preferowane będą gospodarstwa posiadające dużą powierzchnię trwałych użytków zielonych położonych na obszarze Natura 2000. Uzyskane dofinansowanie ma służyć inwestycjom przyczyniającym się do utrzymania i właściwego użytkowania TUZ. Inwestycje mogą być związane zarówno z produkcją roślinną, jak i zwierzęcą.

Pomoc ma formę refundacji części kosztów kwalifikowanych operacji.

60% kosztów kwalifikowanych w przypadku operacji realizowanej przez młodego rolnika,

50% kosztów kwalifikowanych w przypadku pozostałych beneficjentów.

Pomoc przyznaje się i wypłaca do wysokości limitu, który w okresie realizacji programu wynosi na jednego beneficjenta i na jedno gospodarstwo 500 tys. zł, z tym, że limit ten na inwestycje niezwiązane z budową lub modernizacją budynków inwentarskich, lub adaptacją innych istniejących w gospodarstwie budynków na budynki inwentarskie wynosi 200 tys. zł.

Katalog kosztów kwalifikowanych obejmuje koszty związane z działalnością rolniczą zarówno w zakresie produkcji roślinnej jak i zwierzęcej. Do kosztów tych zalicza się m.in. koszty zakupu maszyn, urządzeń i sprzętów stosowanych na trwałych użytkach zielonych, a także budowy budynków inwentarskich lub budowli wykorzystywanych w produkcji zwierząt trawożernych wraz z zakupem instalacji technicznej i wyposażenia.

Nabór na działanie „Inwestycje w gospodarstwach położonych na obszarach Natura 2000" przewidziany jest na wrzesień 2017r.

Krzysztof Malczyk
PIR Sokółka

Kolejne zmiany dotyczące wycinki drzew

Od 17 czerwca br. obowiązują nowe przepisy o wycince drzew. Obecnie nim podejmie się decyzję o usunięciu drzewa z własnej posesji trzeba dobrze się zastanowić, czy wolno to zrobić. Jeśli ma się wątpliwości, należy zapytać o to urzędnika. W niektórych przypadkach wycinanie drzew wymaga uzyskania zezwolenia. Kiedy można wyciąć drzewo, a kiedy nie? Jakie zmiany zostały wprowadzone do ustawy o ochronie przyrody? Czy nowelizacja przepisów spełnia oczekiwania? Informacje przedstawiamy poniżej.

Nowe przepisy ograniczyły wycinanie drzew na prywatnych posesjach. Obecnie właściciele zadrzewionych posesji nie mogą usuwać drzewa bez zastanowienia się. Chęć takiego czynu muszą zgłosić w odpowiednim urzędzie. Obowiązujące od początku roku liberalne przepisy prawa, zgodnie z którymi właściciele nieruchomości mogli bez zezwolenia wycinać drzewa na swoich posesjach, bez względu na ich obwód, jeśli nie było to związane z działalnością gospodarczą, przestały obowiązywać.

Nowe przepisy o wycince drzew utrzymują zasadę ścięcia bez konieczności zezwolenia w stosunku do cienkich drzew, tj. o stosunkowo małej średnicy pnia. Ustawa utrzymuje prawo decydowania właściciela na własnej posesji, czy nastąpi wycinka drzew i decydowania o kształtowaniu zieleni na własnym gruncie. W przypadku drzew grubszych, należy powiadomić urząd gminy o zamiarze wycięcia drzew. Urząd zadecyduje o tym, czy będzie to możliwe. Nowe przepisy utrzymują ograniczoną zasadę decydowania o swojej własności w stosunku do starszych drzew.

Najważniejsza wprowadzona zmiana w przepisach polega na tym, że jeśli właściciel wytnie drzewo lub drzewa na własnej posesji i nie zgłosi tego jako wycinkę pod działalność gospodarczą, a następnie w okresie 5 lat od wycinki rozpoczęcie działalności gospodarczej na tej posesji, będzie musiał wnieść opłatę według stawek za wycinkę drzew pod cele przemysłowe.

Kiedy wycinka drzew nie będzie musiała być zgłoszona?

Nowe przepisy o wycince drzew wprowadzają szczegółowe zasady postępowania dotyczące wycinki drzew, które rosną na nieruchomościach stanowiących własność osób fizycznych i są usuwane na cele niezwiązane z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Nie trzeba będzie zgłaszać wycinki do gminy jeśli obwód pnia na wysokości 5 cm nie będzie przekraczał:

- 80 cm – w przypadku topoli, wierzb, klonu jesionolistnego oraz klonu srebrzystego,
- 65 cm – w przypadku kasztanowca zwyczajnego, robinii akacjowej oraz platanu klonolistnego,
- 50 cm – w przypadku pozostałych gatunków drzew.

Nowe przepisy o wycince drzew mówią, że, jeżeli drzewa mają większy, niż w/w obwód, właściciele nieruchomości muszą zgłosić zamiar usunięcia drzewa lub drzew. Muszą oni dobrze zapoznać się z tym co rośnie na ich posesji.

Ustawa zakłada, że możliwość usunięcia drzewa nastąpi dopiero, gdy nie będzie sprzeciwu ze strony odpowiedniego organu tj. wójta, burmistrza, prezydenta miasta.

Po obowiązkowym zgłoszeniu przez właściciela zamiaru wycinki większych drzew na posesji, urzędnik ma obowiązek przeprowadzenia oględzin tych drzew i sporządzenia protokołu. Oględziny takie muszą być przeprowadzone w terminie 21 dni od zgłoszenia. Następnie samorząd ma 14 dni na wydanie ewentualnego zakazu. Jeśli samorząd nie zgłosi zastrzeżeń, wówczas można dokonać wycinki. W takim przypadku obwiązuje zasada tzw. milczącej zgody.

Urząd, tj. wójt, burmistrz, prezydent miasta mogą wnieść sprzeciw odnośnie wycinki tj. nie zgodzić się na nią w przypadku lokalizacji drzewa:

- na nieruchomości wpisanej do rejestru zabytków,
- na terenie przeznaczonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na zieleń lub chronionym innymi zapisami miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego,
- na terenach objętych formami ochrony przyrody, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1–5,
- uznania drzewa za pomnik przyrody, tj. spełnienia przez drzewo kryteriów, o których mowa w przepisach wydanych na podstawie art. 40 ust. 3.

Będą dokładne kryteria

W ciągu pół roku od 17 czerwca br. minister środowiska ma wydać rozporządzenia, w których mają być określone kryteria uznawania tworów przyrody żywej i nieożywionej za pomniki przyrody.

Od 17 czerwca br. jest także obowiązek uzgodnienia, z regionalnym dyrektorem ochrony środowiska, usunięcia drzew w pasie drogowym drogi publicznej. Przepis ten nie dotyczy tylko niektórych gatunków topoli.

W ciągu najbliższego miesiąca minister środowiska ma wydać rozporządzenia określające wysokość opłat dla poszczególnych rodzajów lub gatunków drzew lub krzewów w zależności od obwodu pnia drzewa lub powierzchni krzewu. Do czasu wydania tego rozporządzenia za usunięcie drzewa lub krzewu stosowane będą maksymalne stawki opłat tj. 500 zł za centymetr drzewa.

Stawki opłaty wynikają z uchwały rady gminy, a zatem są ustalane na poziomie lokalnym i dostosowane do warunków miejscowych i polityki danej gminy w zakresie ochrony drzew i krzewów i nie mogą być wyższe niż 500 zł za 1 cm obwodu usuwanego drzewa oraz 200 zł za 1 m^2 usuwanych krzewów.

Redakcja PIR

Ostrzeżenie przed wyłudzeniami

UWAGA! OSZUŚCI PODAJĄCY SIĘ ZA PRACOWNIKÓW KRUS

Ostrzegamy Państwa przed próbą wyłudzenia pieniędzy przez osoby podające się za pracowników Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, pod pozorem ściągnięcia zaległości z tytułu ubezpieczenia społecznego rolników.

Informujemy, że pracownik KRUS wizytujący gospodarstwo rolne i domowe **nie jest uprawniony do pobierania jakichkolwiek opłat na miejscu** i powinien okazać ważną legitymację służbową.

Zalecamy wzmożoną czujność, a w przypadku podejrzenia jakichkolwiek nieprawidłowości bezzwłoczne powiadomienie organów ścigania. Poprzez tego rodzaju działania można ograniczyć ryzyko strat i przeciwdziałać zagrożeniom.

Prosimy o rozwagę i zachowanie wszelkich środków ostrożności.

DYREKTOR
OR KRUS w Białymstoku
mgr Krzysztof Jaworowski

Podlaska AgroLiga 2017

Na wstępie przypomnienie ogólnych zasad konkursu. AgroLiga przebiega w dwóch etapach: wojewódzkim i krajowym. Do rywalizacji nie mogą przystąpić mistrzowie krajowi wszystkich dotychczasowych edycji „AgroLigi" oraz mistrzowie wojewódzcy „AgroLigi" z lat 2012-2016. Konkurs na szczeblu wojewódzkim organizowany jest przez Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego, a na szczeblu krajowym przez Redakcję Audycji Rolnych Programu 1 TVP S.A. i Stowarzyszenie AgroBiznesKlub. Honorowy Patronat nad konkursem sprawują: Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Prezes ARiMR, Prezes ARR i Prezes KRUS. Patronat medialny pełni Magazyn Ludzi Przedsiębiorczych AGRO. Celem konkursu jest wyłonienie Mistrzów Krajowych AgroLigi 2017 w kategoriach: Rolnicy i Firmy.

W tym **roku I miejsce i tytuł Mistrza Podlaskiej Agroligi 2017 w kategorii Rolnicy zdobyło gospodarstwo Wioletty i Radosława Budlewskich** z miejscowości Wojny Pietrasze w gminie Szepietowo w powiecie wysokomazowieckim. Natomiast w **kategorii Firmy** bezkonkurencyjna okazała się **„Karczma pod Sokołem" prowadzona przez Izabelę i Łukasza Ancypo z Sokółki.**

Pozostali laureaci:

Kategoria Rolnicy:

- I Wicemistrz Podlaskiej Agroligi - gospodarstwo Aleksandry i Grzegorza Dąbrowskich z Żurobic w gm. Dziadkowice w powiecie siemiatyckim.
- II Wicemistrz Podlaskiej Agroligi – gospodarstwo Barbary i Dariusza, Katarzyny i Krzysztofa Filipkowskich z Kiełcz Kopki, gm. Kolno w powiecie kolneńskim.

Równorzędne tytuły Laureata Podlaskiej Agroligi 2017 otrzymały gospodarstwa:

- Jolanty i Antoniego oraz Michała Mateusza i Łukasza Jagłowskich z miejscowości Ponizie w gm. Augustów w powiecie augustowskim.
- Małgorzaty i Jana Pruszyńskich, Pruszanka Stara, gm. Brańsk w powiecie bielskim.
- Karoliny i Radosława Mieczkowskich, Wilamówka, gm. Trzcianne w powiecie monieckim.
- Rajmunda Szlaużysa z Oszkinii, gm. Puńsk w powiecie sejneńskim.
- Marzeny i Jana Siękowskich z Koniecbór, gm. Raczki w powiecie suwalskim.

Kategoria Firmy:

- **Wicemistrz Podlaskiej Agroligi 2017 –** firma Zakład Obsługi Rolnictwa „BIRAWIT Witold Januszewski" Bogusława Januszewska ze Szczuczyna

Równorzędne tytuły Laureata Podlaskiej Agroligi 2017 otrzymały firmy:

- Olejowy Raj z Wasilkowa.
- Old Polish Vodka z Lewkowa Starego w gm. Narewka.
- Usługi Handlowo-Transportowe, Grzegorz Gosk, Stary Skarżyn, gm. Zambrów.

W składzie komisji konkursowej pod przewodnictwem Tadeusza Markowskiego, wicedyrektora PODR, znaleźli się przedstawiciele: Stowarzyszenia AgroBiznesKlub, Wydziału Geodezji i Rolnictwa Podlaskiego Urzędu Wojewódzkiego, Departamentu Rolnictwa i Obszarów Rybackich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego, Podlaskiej Izby Rolniczej i Podlaskiego Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Szepietowie.

W drugim etapie konkursu do sekretariatu konkursu AgroLiga wpływają zgłoszenia Mistrzów Wojewódzkich AgroLigi 2017 w kategoriach Rolnicy i Firmy jako nominatów do tytułu Mistrza Krajowego AgroLigi 2017. Kapi-

tuła Krajowa konkursu AgroLiga 2017, złożona z Mistrzów Krajowych AgroLigi z lat 2012-2016 w kategoriach Rolnicy i Firmy oraz przedstawicieli organizatorów i honorowych patronów, wyłoni Mistrzów Krajowych, Wicemistrzów Krajowych oraz Laureatów Krajowych AgroLigi 2017 na podstawie nadesłanych zgłoszeń przez Wojewódzkie Ośrodki Doradztwa Rolniczego.

Krajowy finał konkursu AgroLiga 2017 odbędzie się w II Kwartale 2018 roku.

Elżbieta Bartnicka
PIR Augustów

Choroba guzowatej skóry bydła LSD

W Europie pojawiają się informacje na temat szerzenia się choroby guzowatej skóry bydła (LSD). Przypadki zachorowań zostały wykryte na Cyprze i Bałkanach. Jest to niebezpieczna choroba powodująca znaczne straty w hodowli. Czym jest choroba guzowatej skóry bydła?

Czynnikiem wywołującym chorobę jest wirus Capripoxvirus z rodziny Poxviridae. Najbardziej narażone na zakażenie wirusem jest bydło domowe o cienkiej skórze takie jak: Jersey, Guernsey i Ayrshire. Wrażliwe są krowy o wysokiej wydajności mlecznej oraz cielęta. Obserwowane były również przypadki u ras mięsnych. Wirus występuje w zmianach na skórze, ślinie i wydzielinie z jamy nosowej, mleku i nasieniu chorych zwierząt oraz mięśniach, śledzionie i węzłach chłonnych zwierząt padłych. Nie tylko wydzieliny zwierząt, ale także zwłoki zwierząt padłych są źródłem zakażenia. Rzadko choroba szerzy się droga kontaktu bezpośredniego zwierząt chorych ze zdrowymi ponieważ głównym przenosicielem wirusa z chorych osobników na zdrowe są owady krwiopijne, zwłaszcza komary i muchy. Wirus przedostaje się do organizmu podczas ssania krwi przez zakażone owady krwiopijne. W miejscu ukłucia wirus rozmnaża się i wywołuje zmiany skórne. Stamtąd przedostaje się do krwi za jej pośrednictwem kolonizuje mięśnie, śledzionę, gruczoły ślinowych, gruczoł mlekowy, przewód pokarmowy i układ oddechowy. Następstwem zakażenia układu rozrodczego samic są ronienia. U samców wirus powoduje niepłodności.

Z reguły choroba guzowatej skóry bydła może przebiegać w dwóch formach łagodnej w której brak wyraźnych objawów klinicznych i ciężkiej, której towarzyszą w pełni rozwinięte objawy i w której dochodzi do padnięcia chorych zwierząt. Najczęściej występujące objawy LSD to:

- gorączka 40-41.5°C zwalniająca lub utrzymująca się do 2 tygodni,
- ostro odgraniczone guzki wielkości 1-5 cm na skórze, szczególnie na szyi, mostku, klatce piersiowej, tylnych kończynach, podbrzuszu, w dalszym przebiegu choroby obejmują całą skórę, tkankę podskórną, czasami mięśnie, mogą utrzymywać się latami, ulegać martwicy, bądź pękać,
- guzki na błonie śluzowej przewodu pokarmowego i tchawicy, po pęknięciu tworzą owrzodzenia,
- uogólnione zapalenie węzłów chłonnych,
- obrzęki tkanki podskórnej kończyn.

Powikłaniem choroby mogą być infekcje bakteryjne prowadzące do powstawania rozległych ropni, zaburzenia w rozrodzie i kulawizna. Może wystąpić ostre zapalenie gruczołu mlekowego. Choroba trwa w formie niepowikłanej przez okres 4-12 tyg. Jednak zmiany skórne mogą utrzymywać się latami i wtedy dochodzi do martwicy zmian skórnych. Podawanie antybiotyków przeciwbakteryjnych jedynie zapobiega i likwiduje wtórne zakażenia bakteryjne. Kraje wolne od choroby chronią się przed jej zawleczeniem kontrolując import bydła, skór, nasienia i tusz.

W krajach, gdzie choroba występuje są stosowane rygory w celu niedopuszczenia do zakażenia stad wolnych od choroby. Ten cel osiąga się stosując ścisłą kwarantannę zwierząt przed ich wprowadzeniem do zdrowych stad. Ogniska choroby podlegają ścisłej izolacji. W zależności od sytuacji wybija się chore i zakażone zwierzęta i unieszkodliwia ich zwłoki, a także zwalcza się owady przenoszące wirus. Miejsce gdzie przebywały zakażone zwierzęta, środki transportu, odkaża się przy użyciu 3% wodnego roztworu fenolu. W celach profilaktycznych są stosowane szczepienia zwierząt wrażliwych przy użyciu szczepionek, które dają odporność trwającą do 3 lat.

Polska jest wolna od choroby guzowatej skóry bydła. Niemniej jednak szczegółowe postępowanie w tej chorobie w razie jej zawleczenia na teren kraju zawiera Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z 22 stycznia 2003 r.

Arkadiusz Puchacz
PIR Wysokie Mazowieckie

„Krowy na wypasie"

Już dawno temu słyszałam od rolników o pewnym niecodziennym zjawisku które od lat ma miejsce nad rzeką Biebrzą. Zainspirowana jedną z takich opowieści wybrałam się więc w godzinach porannych do miejscowości Brzostowo w gminie Jedwabne (woj. podlaskie), gdzie jeden z miejscowych rolników pokazał mi jak jego stado krów przepływa rzekę na drugą stronę. Taką drogę w okresie wiosenno – letnim kiedy rzeka znajduje się już w korycie jego stado oraz stada kilku innych rolników z tej miejscowości przemierza od pokoleń. Codziennie po porannym udoju przepływają na drugi brzeg, aby cały dzień wypasać się na widocznych po horyzont pastwiskach należących do Biebrzańskiego Parku Narodowego. Krowy mają nieograniczony dostęp do wody pitnej, więc jest to wygoda nie tylko dla samych zwierząt, ale i dla ich właścicieli, ponieważ nie ma potrzeby przeganiać ich na pojenie, czy dowozić im wodę do picia. Pastwiska nie są w żaden sposób ogrodzone więc

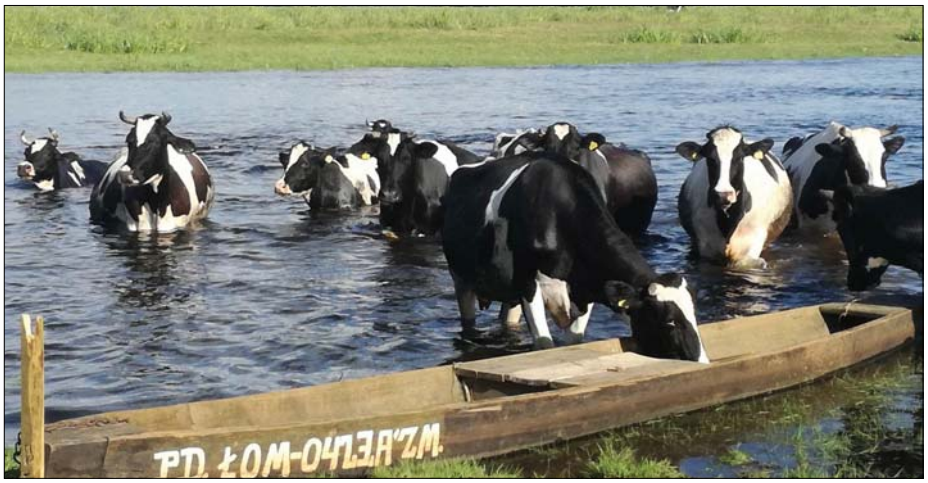

krowy są wolne, w pełnym tego słowa znaczeniu co więcej zawsze są czyste.

Zastanawiałam się czy to nie za duży trud że gospodarz musi codziennie przepływać na drugą stronę rzeki, aby przygonić krowy na wieczorny udój. Jakie było moje zdziwienie gdy okazało się że około godziny 17 krowy same, jakby miały zainstalowane zegarki, przemierzają rzekę i wracają do gospodarstwa.

Dzięki uprzejmości gospodarza miałam okazję spróbować mleka od tych „szczęśliwych" krów. I zapewniam – jest przepyszne! Szczerze polecam odwiedzenie tego miejsca i na własne oczy zobaczenie takiego sielskiego obrazka.

Monika Szleszyńska
BP PIR Łomża

Walka z wiatrakami

Pan Sebastian Sidorek z gminy Jeleniewo ze wsi Żywa Woda samodzielnie prowadzi gospodarstwo od 2009 roku. Specjalizuje się w hodowli trzody chlewnej. Ukończył studia w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Suwałkach na kierunku rolnictwo w specjalności agronomia. Pan Sebastian zmaga się z problemem uzyskania pozwolenia na budowę nowej chlewni. Na ten temat z Panem Sebastianem Sidorkiem rozmawiała Justyna Bogdan (PIR Augustów).

J.B.: Jest pan rolnikiem od 8 lat. Co spowodowało, że mając 20 lat zdecydował się Pan na pracę w rolnictwie?
S.S.: Rodzice prowadzili hodowlę od 25 lat. Zdecydowałem się na kontynuację tradycji rodzinnej.

J.B.: Jak duże jest gospodarstwo? Co Pan uprawia?
S.S.: W tej chwili jest to ok 50 ha. W większości uprawiam zboże na paszę. Pozostałe to grunty leśne.

J.B.: Jak dużą hodowlę obecnie Pan prowadzi?
S.S.: Na chwilę obecną stado liczy ok. 50 loch i ok. 700 sztuk prosiąt. Trzodę dochowuję w trybie zamkniętym do 100-120 kg.

J.B.: Jak wygląda praca w gospodarstwie? Z jakimi problemami Pan się spotyka?
S.S.: Praca jest bardzo ciężka jeśli chodzi o trzodę, wykonuje się m.in. różnego rodzaju zabiegi, dezynfekcję bieląc ściany wapnem raz w roku, prosięta odstawiane od matek najczęściej atakuje biegunka, co wymaga leczenia. Problem stanowią również niestabilne ceny trzody oraz afrykański pomór świń.

J.B.: Co Pan sądzi o ASF i zasadach bioasekuracji?
S.S.: Jest tragedia. Państwo likwiduje zdrowe świnie, a nie robi porządku z dzikami. Przenoszą one chorobę oraz niszczą uprawy za co bardzo trudno jest uzyskać odszkodowanie. Poza tym, niektóre wymogi dotyczące zasad bioasekuracji się nie sprawdzają w praktyce. Jedynie nakładają na rolnika dodatkowe koszty.

J.B.: Jak wiadomo, poza tymi trudnościami boryka się Pan z problemem uzyskania pozwolenia na budowę chlewni. Proszę o tym opowiedzieć.
S.S.: Sprawa toczy się od 3 lat. Przez ostatnie lata kształciłem się w tym kierunku i inwestowałem w to gospodarstwo. Niestety wójt gminy oraz sąsiedzi wraz z sołtysem utrudniają mi możliwość dalszego rozwoju. Posiadam dokumenty potwierdzające, że gospodarstwo spełnia wszelkie wymogi. Między innymi prawo mówi, że odległość od budynków mieszkalnych, która musi być zachowana to 40 m. W tym przypadku odległość wynosi ok 50m.

J.B.: Z jakiego powodu mieszkańcy nie zgadzają się na tą budowę?
S.S.: Powodem jest odór i odległość od zabudowań. Jest to dla mnie niezrozumiałe. Przecież jest robiony raport środowiskowy, w którym wszystko mieści się w granicach normy. Budynek nie będzie się znajdował pod oknami sąsiadów. Odległość 50 m nie jest mała, a teren ten od najbliższych sąsiadów znajduje się mijając ich zabudowania i w dodatku po drugiej stronie drogi. Bliżej okien znajduje się ich własna chlewnia.

J.B.: Czy w ramach kompromisu zastanawiał się Pan na budową chlewni w innym miejscu?
S.S.: Niestety nie. Mieszkamy na bardzo górzystym terenie. Nasze podwórko jest nieduże. Dlatego nie mam możliwości rozbudowy starej chlewni, gdyż budynek ten stoi przy miedzy sąsiadów, a za zabudowaniami jest przepaść. Po drugiej strony drogi jest tak samo. Dlatego kupiłem ziemię w celu budowy. Niestety wójt gminy wydał dwukrotnie odmowną decyzję. Odwoływałem się do Samorządowego Kolegium Odwoławczego. SKO dało sprawę do kolejnego rozpatrzenia. Nie stwierdzono żadnych nieprawidłowości. Wójt musi wydać decyzję dotyczącą zabudowy, ale jeszcze tego nie zrobił. Nie wiem z jakiego powodu.
W naszej gminie są rolnicy, którzy mają pozwolenie na budowę podobnej chlewni zaledwie kilka metrów od zabudowań sąsiadów. Nie rozumiem dlaczego ja nie mogę. Złożyłem ponownie apelację. Jeżeli byłoby powiedziane jasno, że na wsi nie można budować chlewni to bym odpuścił, ale skoro inni budują to dlaczego ja nie mogę.

J.B.: Niedawno było głośno o Pana napaści na dziennikarzy. Czy mógłby Pan o tym opowiedzieć?
S.S.: Oczywiście. Zostałem do tego sprowokowany. Przyjechała jedna kobieta i trzech mężczyzn, którzy chcieli ze mną rozmawiać. Byłem w trakcie obrządków. Była to niezapowiedziana wizyta. Zaczęli nagrywać bez mojej zgody i się ze mnie naśmiewać. Weszli nawet do chlewa. Zdenerwowany chciałem żeby opuścili moje podwórko. Następnie poszli nagrywać moje pole. Pobiegłem za nimi i zaczęła się szamotanina. Prawo mówi jasno, że można nagrywać kogoś za jego zgodą. W międzyczasie dzwoniłem na policję, ale nikt nie przyjechał, a sprawa później została umorzona. Poza tym byli to ludzie z prywatnej firmy, a nie z TV, którzy przekazali materiały do Białegostoku. Ja natomiast zostałem ukarany za napaść. Wyrok w zawieszeniu i 15 tysięcy zł kary. Jeżeli ci państwo umówiliby się ze mną i poprosili kulturalnie o spotkanie to nie byłoby problemu. Zrobiono ze mnie pośmiewisko na całą okolicę. Jest mi przykro z tego powodu.

J.B.: Co chciałby Pan osiągnąć w gospodarstwie, jeśli byłaby dalsza możliwość rozwoju?
S.S.: Przede wszystkim chciałbym móc zacząć rozwijać hodowlę trzody. Niestety nie mam innej możliwości.

Dziękuję za rozmowę.

Studenci Wyższej Szkoły Agrobiznesu w Łomży na ćwiczeniach terenowych w SDOO Krzyżewo

Wzorem lat ubiegłych w dniach 13 i 14 czerwca 2017 r. studenci 4 semestru studiów inżynierskich stacjonarnych i niestacjonarnych na Kierunku Rolnictwo wraz członkami Polskiego Towarzystwa Agronomicznego Oddział Łomża brali udział w zajęciach terenowych w ramach Programu Warsztatów Polowych „Uprawa roślin bobowatych w woj. podlaskim jako alternatywa dla importowanej śruty sojowej".

Warsztaty terenowe były organizowane przez Stację Doświadczalną Oceny Odmian w Krzyżewie i Zakład Doświadczalny Oceny Odmian w Marianowie.

W śród gości zaproszonych udział wzięli: Poseł na Sejm RP Prezes Polskiego Stronnictwa Ludowego Władysław Kosiniak-Kamysz, Członek Zarządu Województwa Podlaskiego Stefan Krajewski, Starosta Wysokomazowiecki Bogdan Zieliński, Wójt Gminy Piątnica Krzysztof Kozicki, Wójt Gminy Sokoły Józef Zajkowski.

Ćwiczenia terenowe miały na celu zapoznania studentów z różnorodnością nowych odmian, programów ochrony i nawożenia roślin.

Studenci z dużym zainteresowaniem wysłuchali wykładu wprowadzającego na temat „Rola roślin strączkowych w zmianowaniu oraz produkcji białka paszowego", który wygłosił prof. dr habil. Jerzy Księżak. Również z wielką uwagą wszyscy obecni na Dniach Pola zostali poinformowani przez Dyrektora SDOO w Krzyżewie mgr inż. Bronisława Puczela o historii i działalności Stacji Doświadczalnej Oceny Odmian w Krzyżewie i Marianowie, jak również przedstawicieli firm, którzy zaprezentowali nowe produkty i ich zastosowanie w nowoczesnym rolnictwie.

W trakcie trwania „Dni Pola" studenci rozmawiali z Prezesem PSL Władysławem Kosiniakiem-Kamyszem z przedstawicielami Zarządu Województwa Podlaskiego oraz przedstawicielami firm, które prezentowały bogatą kolekcję zbóż, i roślin strączkowych oraz przedstawiły swoje oferty rynkowe i praktyczne rozwiązania agrotechniczne w poszczególnych uprawach roślin.

Dziękujemy wszystkim organizatorom, którzy z dużą życzliwością podzielili się swoją wiedzą i doświadczeniem z zakresu technologii uprawy roli i roślin jak również metodyką prowadzonych doświadczeń.

Po obejrzeniu i zapoznaniu się z doświadczeniami organizatorzy zaprosili na wspólnego grilla.

Ćwiczenia terenowe były przeprowadzone zgodnie z programem studiów w ramach przedmiotu Ogólna Uprawa Roli i Roślin.

Tekst i fot. dr inż. Janusz Lisowski

Zgnilec amerykański zaatakował pszczoły

Na terenie powiatu siemiatyckiego pojawiła się groźna choroba pszczół, wystąpiło kilka ognisk na terenie gmin: Dziadkowice, Milejczyce, Nurzec Stacja oraz Perlejewo.

Zgnilec amerykański jest jedną z najgroźniejszych chorób pszczół. To choroba bakteryjna czerwiu wywoływana przez laseczkę larwy. Choruje nań i zamiera czerw zasklepiony. Objawia się słabnięciem pszczelej rodziny, która powinna zostać poddana izolacji i leczeniu bądź likwidacji, gdyż drobnoustroje mogą zarażać kolejne rodziny.

Jest to trudna choroba do wyleczenia i powoduje duże straty w pasiekach. Jedyną radykalną metodą ograniczenia rozprzestrzeniania się choroby jest likwidacja chorych, słabych rodzin przez spalenie wszystkiego oprócz ula. Dla ludzi choroba jest zupełnie niegroźna, mogą oni bez obaw spożywać miód, czy też inne pszczele produkty. Zgnilec to

jednak choroba zabójcza dla pszczół, dlatego ustanawia się strefy zapowietrzenia.

Jest to choroba zwalczana z urzędu. Wojewoda podlaski wydał stosowne rozporządzenie, w którym na obszarze zapowietrzonym zgnilcem amerykańskim pszczół zakazuje się:

1) organizowania targów i wystaw z udziałem pszczół;
2) przemieszczania bez zezwolenia Powiatowego Lekarza Weterynarii rodzin pszczelich, pni pszczelich, produktów pszczelich oraz sprzętu i narzędzi używanych do pracy w pszczelarstwie.

Wójtowie gmin, na których terenie wystąpiło ognisko choroby oznakują obszar zapowietrzony, poprzez umieszczenie na granicach obszaru, na drogach publicznych i prywatnych, ścieżkach dla pieszych oraz parkingach trwałych tablic z napisem: „ZGNILEC AMERYKAŃSKI PSZCZÓŁ – OBSZAR ZAPOWIETRZONY".

Anna Kobus
PIR Siemiatycze

Ogłoszenia drobne

1. Sprzedam działkę rolno-leśną w Niewodnicy Nargilewskiej Kolonia, gmina Juchnowiec Kościelny (obręb 0040), nr działki 213, gm. Juchnowiec Kościelny, powierzchnia 1,98 ha (w tym 0,42 ha stanowią lasy LsIV;1,11ha lasy LsV oraz 0,45ha grunty orne RVI), cena 95.000zł, Agema 604 341 947

2. Sprzedam atrakcyjne działki rolne położone bezpośrednio przy powiatowej drodze asfaltowej, uprawiane, w kształcie prostokąta, w okolicy wsi Lipina gm. Sokółka o pow. 1,43 ha (kl. R IVb i RV) i 0,34 ha (kl. RIV; zgodnie ze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta i Gminy Sokółka działka jest położona w strefie zabudowy zagrodowej i rolniczej) oraz pastwiska położone obok siebie przy lesie w okolicy wsi Lipina o pow. 0,37 ha i 0,34 ha (kl. PsV). Działki mają księgi wieczyste. Cena do negocjacji. Zapraszam do kontaktu pod tel. 535 77 69 88.

3. Sprzedam dwie w pełni uzbrojone działki rolno-budowlane w gm. Juchnowiec Kościelny. Każda o powierzchni 3000 m² (nr tel.: 609 613 394).

Międzyplony – nie tylko w uprawie warzyw

Priorytetem produkcji zarówno rolniczej, jak i ogrodniczej jest osiąganie jak najwyższych plonów o odpowiedniej jakości konsumpcyjnej, przetwórczej i przechowalniczej. Bardzo wiele czynników decyduje o powodzeniu uprawy, a jednym z ważniejszych jest gleba. Jej przydatność określana jest wieloma parametrami, które wpływają na żyzność, czyli naturalną zdolność do zaspokajania potrzeb pokarmowych roślin.

Nabywcy oczekują niedrogich produktów wysokiej jakości, a producenci żywności poszukują rozwiązań, które umożliwiłyby obniżenie kosztów produkcji. Rosnące znaczenie rolnictwa zrównoważonego i ekologicznych metod uprawy zmuszają zarówno rolników, jak i naukowców do poszukiwania rozwiązań umożliwiających maksymalną redukcję stosowania środków chemicznych, w tym nawożenia mineralnego przy jednoczesnym utrzymaniu wysokich i jakościowo dobrych plonów. Zmniejszanie chemicznej ingerencji w agrokulturze ogranicza także negatywny wpływ produkcji rolnej na środowisko naturalne. W tym kontekście niezwykle ważne jest utrzymanie bilansu pomiędzy celami produkcyjnymi a ochroną ekosystemu. Jedną z alternatyw podnoszenia żyzności gleby wpisującą się w tę konwencję jest stosowanie międzyplonów. Nie tylko wpływają one korzystnie na poprawę jej jakości, ale także zwiększają ilość składników pokarmowych, jakie rośliny następcze mogą wykorzystywać ze źródeł glebowych.

Należy pamiętać, iż ilość wyniesionych wraz z plonem składników pokarmowych należy uzupełnić. Standardowo wykonuje się to poprzez nawożenie. Odprowadzanie wraz z plonami składników pokarmowych oraz stosowanie nawozów mineralnych i środków ochrony roślin to podstawowe przyczyny zakwaszania gleb. Jednym z głównych wyzwań dla producentów rolnych powinno być przeciwdziałanie temu niekorzystnemu zjawisku. Na stan i kondycję użytków rolnych ujemnie wpływa redukcja nawożenia organicznego. Nawożenie obornikiem było najprostszą i najtańszą metodą zwiększenia zawartości w glebie składników pokarmowych niezbędnych dla osiągnięcia wysokich, stabilnych plonów. Zastosowanie tej metody nawożenia dawało możliwość dostarczenia masy organicznej, z której powstaje próchnica. Wzrost zawartości próchnicy w glebie poprawia jej żyzność i urodzajność, a także korzystnie wpływa na parametry chemiczne, fizyczne i biologiczne gleby.

Tradycyjnie producenci rolni koncentrują się przede wszystkim na nawożeniu roślin, stosując głównie nawozy mineralne dopasowane pod potrzeby konkretnych upraw. Jednak równie niezbędne jest stosowanie zabiegów oddziałujących pozytywnie na strukturę i właściwości gleby, a przez to wpływających na prawidłowy rozwój roślin. Takim sposobem jest uprawa międzyplonów. Z uwagi na ogromne ilości „sprzątanych" z pola wraz z plonem składników pokarmowych oraz prowadzenie intensywnej uprawy warzyw, które przyczyniają się do znacznego obniżenia zawartości próchnicy, ich zastosowaniem powinni być szczególnie zainteresowani przede ogrodnicy. Dla porównania, podczas uprawy pszenicy z pola wywozimy ok. 6 ton ziarna, a przy produkcji marchwi około 85 ton korzeni. Poza tym należy pamiętać, iż sama uprawa warzyw działa bardzo niszcząco na glebę. Współczynnik reprodukcji i degradacji glebowej substancji organicznej jest najmniej korzystny przy uprawie roślin okopowych, w tym warzyw i kukurydzy na kiszonkę. To grupy roślin, których uprawa najbardziej zuboża glebę w próchnicę.

Przy uprawie warzyw dobrze skonstruowany płodozmian z wykorzystaniem międzyplonów ma na celu nie tylko zapewnienie roślinom większej ilości składników pokarmowych, ale przede wszystkim podniesienie zawartości próchnicy w glebie, poprawę jej właściwości. Dodatkową zaletą stosowania takiego zmianowania jest redukcja zachwaszczenia stanowiska i występowania chorób czy szkodników. Udowodniono, iż stosowanie międzyplonów w uprawie warzyw przyczynia się do poprawy wzrostu i kondycji roślin, jakości surowca oraz wzrostu odporności roślin na niekorzystne warunki stresowe i agrofagi. Korzystnie wpływa także na lepsze wykorzystanie przez rośliny warunków środowiska i nawożenia. Uprawa międzyplonów pozytywnie oddziałuje na produkcyjność i jakość warzyw. W intensywnych systemach produkcji długofalowo wpływa na podniesienie jej rentowności. Stosowanie międzyplonów wspiera funkcję gleby, sprzyja tworzeniu się struktury gruzełkowatej. Poprzez konserwację, czyli wbudowanie składników pokarmowych międzyplony odciążają bilans konta nawożenia. Odpowiednio skomponowane mieszanki zapewniają wyższe plony biomasy w porównaniu do siewu czystego, więcej bardziej różnorodnych wydzielin korzeniowych, a przez to wyższą aktywność mikrobiologiczną i większą ilość próchnicy. Dodatkowo uruchamiają i gromadzą składniki pokarmowe i dla samych siebie i dla roślin następczych. Nie można zapominać, iż aby uzyskać kompleksowy wpływ na aktywność gleby i uniknąć rozwarstwienia materiału siewnego, należy połączyć ze sobą minimum pięć gatunków roślin. Przykładem takiego międzyplonu spełniającego wszystkie te warunki i służącego do poprawy struktury gleby jest mieszanka TerraLife AquaPro, która pomimo, że zawiera osiem komponentów, to żaden z nich nie należy do roślin krzyżowych (ważne w uprawie kapusty czy brokułów) oraz motylkowych (ważne w uprawie fasolki, bobu czy groszku).

Stosowanie międzyplonów to nie tylko wzbogacanie gleby w składniki odżywcze i ograniczanie kosztów tradycyjnego nawożenia, to przede wszystkim dbanie o glebę – podstawowy warsztat pracy każdego rolnika i ogrodnika, spuściznę dla przyszłych pokoleń.

Anna Rogowska

Dziedziczenie gospodarstwa rolnego w świetle obowiązujących przepisów

Ustawodawca przewidział dwie możliwości dziedziczenia gospodarstw rolnych: dziedziczenie z ustawy albo na mocy testamentu.

Pierwsza z nich uregulowana została szczegółowo w ustawie z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. z 2017 poz. 459 z późn. zm.). Instytucja dziedziczenia ustawowego znajduje zastosowanie wówczas, gdy zmarła osoba nie pozostawiła po sobie testamentu lub gdy żadna z osób powołanych w testamencie nie może lub nie chce być spadkobiercą.

Zgodnie z art. 931 cytowanej ustawy w pierwszej kolejności dziedziczą dzieci zmarłego oraz jego małżonek, spadek nabywają w częściach równych. Część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku. Jeżeli zaś dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadał, przypada jego dzieciom w częściach równych.

W przypadku braku zstępnych spadkodawcy, to znaczy jego dzieci oraz wnuków, powołani do spadku z ustawy zostaną jego małżonek i rodzice. Udział spadkowy każdego z rodziców, który dziedziczy łącznie z małżonkiem spadkodawcy, wynosi jedną czwartą całości spadku.. W braku zstępnych i małżonka spadkodawcy cały spadek przypada jego rodzicom w częściach równych.

Sytuacja nie wydaje się być skomplikowana wówczas, gdy spadkodawca pozostawił po sobie małżonka oraz dzieci. Jeżeli jednak małżonka oraz dzieci nie ma, spadek przypada rodzicom oraz rodzeństwu, w razie ich braku dalszym krewnym. Należy podkreślić, iż małżonek pozostający w separacji, nie będzie uprawniony do dziedziczenia ustawowego. Również co do dziedziczenia małżonka, wobec którego spadkodawca wystąpił przed śmiercią o rozwód z jego winy ustawodawca przewidział możliwość wyłączenia go z grona spadkobierców na żądanie każdej z osób uprawnionych do spadku.

Co dzieje się jednak w sytuacji, gdy spadkodawca nie pozostawił po sobie małżonka, dzieci, rodziców, ani dalszych krewnych? W myśl art. 935 § 3 Kodeksu cywilnego, spadek przypada wówczas gminie ostatniego zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu, jeżeli miejsca ostatniego zamieszkania spadkodawcy nie da się w Polsce ustalić lub znajdowało się ono za granicą, spadek przypada Skarbowi Państwa.

Należy podkreślić, że przedstawiona regulacja dotyczy dziedziczenia gospodarstw rolnych o powierzchni przekraczającej 1 ha po osobach, które zmarły po dniu 14 lutego 2001 r. Co do osób zmarłych przed tą datą, przepisy prawa przewidują szereg ograniczeń związanych z nabywaniem gospodarstw rolnych w drodze dziedziczenia.

Data 14 lutego 2001 r. jest związana z wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z 31 stycznia 2001 r. o sygn. akt: P 4/99. Wskazany wyrok uchylił między innymi przepis art. 1059 Kodeksu cywilnego zgodnie z którym spadkobiercy dziedziczą z ustawy gospodarstwo rolne, jeżeli w chwili otwarcia spadku: stale pracują bezpośrednio przy produkcji rolnej albo mają przygotowanie zawodowe do prowadzenia produkcji rolnej albo są małoletni bądź też pobierają naukę zawodu lub uczęszczają do szkół albo są trwale niezdolni do pracy. Trybunał uznał go za niezgodny z art. 64 oraz innymi regulacjami Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej w zakresie, w którym dotyczą one do spadków otwartych po dniu 14 lutego 2001 r.

Z związku z powyższym datą graniczną odmiennej regulacji prawnej w tym zakresie jest dzień 14 lutego 2001 r. Od tej pory, dziedziczenie gospodarstw rolnych odbywa się na zasadach ogólnych, co do zaś do spadków otwartych przed tą datą, zastosowanie znajdą regulacje szczególne (za otwarcie spadku uznaje się chwilę śmierci spadkodawcy).

Sam proces nabycia gospodarstwa rolnego w drodze dziedziczenia ustawowego może napotykać na pewne przeszkody. Niejednokrotnie zdarza się, że chcąc uregulować stan prawny majątku spadkowego, nie zawsze udaje się odnaleźć wszystkich spadkobierców ustawowych. Dlatego sprawy sądowe o stwierdzenie nabycia spadku mogą trwać kilka bądź kilkanaście miesięcy.

Chcąc uniknąć tej sytuacji, właściciel gospodarstwa rolnego może sporządzić testament, w którym wyrazi swoją wolę na wypadek śmierci i wskaże konkretną osobę bądź krąg spadkobierców, które chce powołać do dziedziczenia. Ten sposób wydaje się wygodniejszy, niemniej jednak spadkobiercy testamentowi muszą liczyć się z tym, że spadkobiercy ustawowi będą mogli domagać się zachowku – części udziału spadkowego, który przypadałby im zgodnie z ustawą.

Prof. UwB dr hab. Ewa Katarzyna Czech
mgr Dagmara Łozowska

WAŻNE DATY

15 września
mija termin opłacenia III raty podatku rolnego

do 15 września
można składać wniosek o przyznanie rekompensaty za nieprzerwane nieutrzymywanie w gospodarstwie zwierząt z gatunku świnia (sus scrofa) objętych programem bioasekuracji

1 września
powstanie Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (KOWR) łączący zadania ANR oraz ARR

Przedmioty, których komornik nie może zająć rolnikowi

Z końcem lipca zmieniły się przepisy dotyczące przedmiotów należących do rolnika prowadzącego gospodarstwo, które nie podlegają egzekucji, poprzednie przepisy pochodziły z 1996 r. *Zgodnie z nowym Rozporządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 5 lipca 2017 r.* w razie skierowania egzekucji sądowej przeciwko rolnikowi, który prowadzi gospodarstwo, niezależnie od przedmiotów wyłączonych spod egzekucji przez przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego, egzekucji nie podlegają także:

1) stado podstawowe zwierząt gospodarskich:
   a) bydła mlecznego,
   b) bydła mięsnego,
   c) koni,
   d) kóz,
   e) owiec,
   f) świni,
   g) drobiu,
   h) zwierząt futerkowych,
   i) innych gatunków, stanowiących podstawę produkcji zwierzęcej w gospodarstwie rolnym dłużnika;
2) zwierzęta gospodarskie, poza stadem podstawowym, w drugiej połowie okresu ciąży i okresie odchowu potomstwa oraz:
   a) źrebięta do 6 miesięcy,
   b) cielęta do 4 miesięcy,
   c) jagnięta do 3 miesięcy,
   d) prosięta do 2 miesięcy,
   e) koźlęta do 5 miesięcy;
3) stado użytkowe drobiu, co do którego zawarto umowę na dostawę ptaków z tego stada lub produktów pochodzących od tych ptaków;
4) zwierzęta futerkowe, co do których hodowca zawarł umowę na dostawę skór tych zwierząt;
5) rodziny pszczele, pszczoły miodnej (*Apis mellifera*) wraz z zasiedlonymi przez te rodziny ulami;
6) podstawowe maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, w ilości niezbędnej do pracy w gospodarstwie, w tym ciągniki rolnicze z maszynami i sprzętem współpracującym, samobieżne maszyny rolnicze niezbędne do uprawy, pielęgnacji, zbioru i transportu ziemiopłodów;
7) silosy na zboża i pasze;
8) zapasy paliwa i części zamienne, niezbędne do normalnej pracy ciągnika i maszyn rolniczych, na okres niezbędny do zakończenia cyklu produkcyjnego;
9) materiał siewny, zboże i inne ziemiopłody niezbędne do siewów lub sadzenia w gospodarstwie rolnym dłużnika w ilości niezbędnej w danym roku gospodarczym;
10) zapasy opału na okres 6 miesięcy;
11) nawozy, środki ochrony roślin oraz środki wspomagające uprawę roślin, w ilości niezbędnej na dany rok gospodarczy dla gospodarstwa rolnego dłużnika;
12) zapasy paszy i ściółki dla inwentarza wymienionego w punktach 1-4, do najbliższych zbiorów;
13) podstawowy sprzęt techniczny, niezbędny do zakończenia cyklu danej technologii produkcji w przypadku gospodarstwa specjalistycznego;
14) zaliczki na poczet dostaw produktów rolnych;
15) budynki gospodarcze i grunty rolne, niezbędne do hodowli zwierząt w proporcji uzależnionej od wielkości stada podstawowego i niezbędnej nadwyżki inwentarza;
16) budynki gospodarcze magazynowe, składowe, przechowalnie oraz szklarnie, tunele foliowe i inspekty do prowadzenia produkcji roślinnej w gospodarstwie rolnym wraz z wyposażeniem.

Nową rolę otrzymały także izby rolnicze, ponieważ niezależnie od wyłączeń przytoczonych wcześniej egzekucji nie podlegają nadwyżki inwentarza żywego ponad stado podstawowe oraz przedmioty, o których mowa w punktach 6, 8, 9, 11-13 i 15, ponad ilości wymienione, jeżeli komornik, po zasięgnięciu opinii izby rolniczej właściwej ze względu na położenie gospodarstw rolnego dłużnika, uzna je za niezbędne do prowadzenia tego gospodarstwa.

Komornik w ciągu 3 dni po dokonaniu zajęcia, powinien wystąpić do izby rolniczej, właściwej ze względu na położenie gospodarstwa rolnego dłużnika, z wnioskiem o wydanie opinii w terminie 14 dni. Do czasu wydania opinii komornik wstrzymuje się z dokonaniem czynności egzekucyjnych, a w razie uznania nadwyżki inwentarza żywego oraz wyżej przytoczonych przedmiotów za niezbędne do prowadzenia gospodarstwa rolnego, komornik umarza postępowanie egzekucyjne w tym zakresie.

Zajęte zwierzęta gospodarskie, wpisane do księgi zwierząt zarodowych albo uznane za rozpłodniki odpowiednie do dalszej hodowli, wyłącza się spod egzekucji, jeżeli nie mogły być sprzedane osobie, która wykaże, że posiada gospodarstwo rolne, w którym istnieją warunki do dalszej hodowli tych zwierząt.

W sprawach o egzekucję alimentów lub renty mającej charakter alimentów, jak również w sprawach o egzekucję należności powstałych w związku z pracą zarobkową, wykonywaną w gospodarstwie dłużnika, egzekucji mogą podlegać przedmioty z punktów 1, 3-5 i 14 oraz ich nadwyżki. Chyba że egzekucja dotyczy świadczeń zaległych za okres dłuższy niż 6 miesięcy. Jeżeli w toku egzekucji doszło do sprzedaży rzeczy ruchomej albo przejęcia jej na własność przez wierzyciela, a rzecz sprzedana lub przejęta przekracza wartość świadczeń za okres do 6 miesięcy, nadwyżkę zalicza się na poczet pozostałych świadczeń. Przepisów rozporządzenia nie stosuje się w razie równoczesnego skierowania egzekucji do wszystkich nieruchomości wchodzących w skład gospodarstwa rolnego prowadzonego przez dłużnika. Przepisy nowego rozporządzenia stosuje się do postępowań egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia.

Elżbieta Orłowska
PIR Kolno

Obrady Walnego Zgromadzenia Podlaskiej Izby Rolniczej

20 czerwca 2017 r. odbyło się IX Walne Zgromadzenie Podlaskiej Izby Rolniczej. W spotkaniu wzięło udział 25 delegatów oraz zaproszeni goście w tym: Jerzy Leszczyński – Marszałek Województwa Podlaskiego, Mirosław Borowski – Wiceprezes Krajowej Rady Izb Rolniczych, Alicja Anuszkiewicz – zastępca dyrektora wydziału Rolnictwa i Środowiska, Łukasz Grześ oraz Stefan Grodzki – przedstawiciele Podlaskiego Urzędu Marszałkowskiego.

Tematem obrad było zatwierdzenie sprawozdania z działalności statutowej Podlaskiej Izby Rolniczej za 2016 rok, zatwierdzenie sprawozdania finansowego PIR za 2016r oraz udzielenie zarządowi PIR absolutorium za 2016r.

W części merytorycznej z udziałem zaproszonych gości dyskutowano na tematy dotyczące aktualnej sytuacji w rolnictwie w tym w szczególności:

OSN (obszary szczególnie narażone) – Polski rząd zamierza zgłosić całe terytorium RP jako podlegające OSN. To zdaniem rolników tragedia dla tych, którzy prowadzą produkcję zwierzęcą, którzy będą zobowiązani do przechowywania gnojowicy i obornika przez pół roku.

Rolnicy, którzy posiadają już płyty i zbiorniki do przechowywania nawozów naturalnych budowali je, czasem w ramach programu „Dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE", zgodnie z obowiązującymi wymogami, czyli w parametrach gwarantujących ich przechowywanie przez okres 4 miesięcy. W aktualnym PROW nie zaplanowano odrębnego, dostępnego, zwłaszcza dla mniejszych gospodarstw działania na budowę płyt i zbiorników. Tymczasem stanie się to obowiązkiem, z którego wielu rolników nie będzie w stanie się wywiązać.

Szkody łowieckie – Nasilają się szkody wyrządzane przez zwierzynę leśną, żerującą na polach. Od 2008 roku, po zmianie Prawa łowieckiego, mamy zróżnicowany zakres odpowiedzialności materialnej za szkody łowieckie.

Jest to często źródłem konfliktu z danym kołem łowieckim, które twierdzi, że szkoda jest poza jego obwodem łowieckim. Ale granice obwodów można sprawdzić na portalach ZO PZŁ lub na portalach Urzędów Marszałkowskich

O wiele więcej problemów mają rolnicy na obszarach formalnie wyłączonych z obwodów, ale o nie ujawnionych granicach na mapach. Są to najczęściej tereny wsi, w granicach obejmujących zabudowania mieszkalne i gospodarcze z podwórzami, placami i ulicami oraz drogami wewnątrz tych miejscowości oraz grunty rolne w granicach ich ogrodzeń. Faktycznie, w aktualnym stanie prawnym daje to pole do różnych interpretacji, np. czy pole pomiędzy zabudowaniami jest wyłączone z obwodu. Również do czasu zmiany PŁ nie ma jednoznacznej interpretacji działki rolnej ogrodzonej, jako wyłączonej z obwodu. Za zwierzyną odpowiadają poszczególne organy w Polsce.

Tematem dyskusji był również (ASF) Afrykański **Pomór Świń, który znowu atakuje trzodę chlewną. W ostatnim czasie stwierdzono kilka ognisk, w tym dwa w woj. podlaskim. Jak poinformowała Pani A. Anuszkiewcz Wojewoda Podlaski wprowadził odstrzał sanitarny dzików w Grajewie, Mońkach, Sokółce, Hajnówce oraz w Siemiatyczach.**

Rozmowy delegatów objęły również temat dotyczący ustawy o izbach rolniczych. Według przedstawicieli Izby Rolniczej musi się zmienić finansowanie izb, oraz ich kompetencje.

Na zakończenie obrad zostało przyjęte stanowisko Podlaskiej Izby Rolniczej ws. wirusa Afrykańskiego Pomoru Świń.

Agnieszka Artemiuk
PIR Porosły

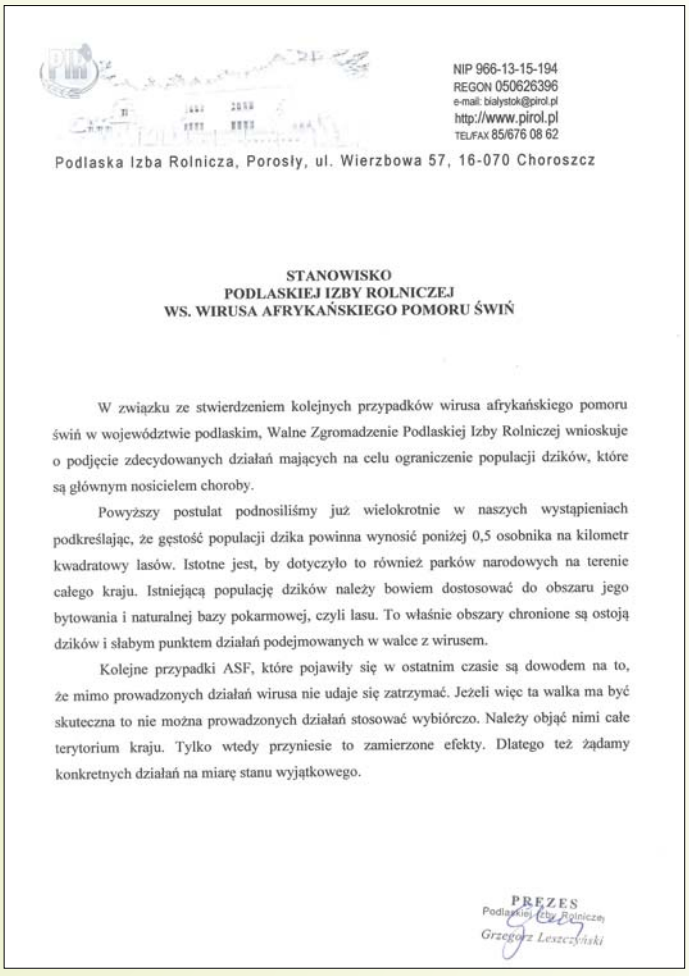

NIP 966-13-15-194
REGON 050626396
e-mail: bialystok@pirol.pl
http://www.pirol.pl
TEL/FAX 85/676 08 62

Podlaska Izba Rolnicza, Porosły, ul. Wierzbowa 57, 16-070 Choroszcz

STANOWISKO
PODLASKIEJ IZBY ROLNICZEJ
WS. WIRUSA AFRYKAŃSKIEGO POMORU ŚWIŃ

W związku ze stwierdzeniem kolejnych przypadków wirusa afrykańskiego pomoru świń w województwie podlaskim, Walne Zgromadzenie Podlaskiej Izby Rolniczej wnioskuje o podjęcie zdecydowanych działań mających na celu ograniczenie populacji dzików, które są głównym nosicielem choroby.

Powyższy postulat podnosiliśmy już wielokrotnie w naszych wystąpieniach podkreślając, że gęstość populacji dzika powinna wynosić poniżej 0,5 osobnika na kilometr kwadratowy lasów. Istotne jest, by dotyczyło to również parków narodowych na terenie całego kraju. Istniejącą populację dzików należy bowiem dostosować do obszaru jego bytowania i naturalnej bazy pokarmowej, czyli lasu. To właśnie obszary chronione są ostoją dzików i słabym punktem działań podejmowanych w walce z wirusem.

Kolejne przypadki ASF, które pojawiły się w ostatnim czasie są dowodem na to, że mimo prowadzonych działań wirusa nie udaje się zatrzymać. Jeżeli więc ta walka ma być skuteczna to nie można prowadzonych działań stosować wybiórczo. Należy objąć nimi całe terytorium kraju. Tylko wtedy przyniesie to zamierzone efekty. Dlatego też żądamy konkretnych działań na miarę stanu wyjątkowego.

PREZES
Podlaskiej Izby Rolniczej
Grzegorz Leszczyński

Piknik zbożowy

W niedzielę 25 czerwca 2017 r. podczas XXIV Regionalnej Wystawy Zwierząt Hodowlanych w Szepietowie **Podlaska Izba Rolnicza** zorganizowała **PIKNIK ZBOŻOWY** (w ramach projektu realizowanego ze środków Funduszu Promocji Ziarna Zbóż i Przetworów Zbożowych).

Podczas imprezy zaprezentowaliśmy dania i produkty zbożowe z naszego województwa: m.in. kotleciki gryczane z porem, kartacze z kaszą gryczaną i grzybami, pyzy z mięsem, gołąbki z kaszą gryczaną i grzybami, gołąbki z ryżem i jajkami, babę ziemniaczaną, kopytka z twarogiem, kluski śląskie z okrasą, bułeczki drożdżowe z twarogiem i rodzynkami, paszteciki drożdżowe z kapustą i grzybami, krokiety z warzywami, pajdę chleba ze smalcem, cebulka i ogórkiem, zupę wiejską z zacierkami z boczkiem, ciasta z owocami.

Przeprowadziliśmy wiele konkursów, gier i zabaw dla dzieci i dorosłych obfitujących w cenne nagrody m.in. z zakresu wiedzy o produktach zbożowych i właściwym odżywianiu, konkurs rysunkowy od ziarna do chleba oraz konkurs rysunkowy dot. zdrowego odżywiania oraz uprawy zbóż, rzut woreczkiem ze zbożem do celu, wyścigi młynarza w workach, zagadki nt. przetworów zbożowych, rzut do celu, przysłowia, krzyżówki, slalom w workach).

Imprezie towarzyszyła degustacja produktów oraz inne ciekawe atrakcje, m.in. koncert zespołu „CoverTone".

Podczas Pikniku rozdawane były ulotki i materiały promujące produkty oraz potrawy zbożowe. Ponadto była wyświetlana prezentacja pt. Zdrowa żywność z polskich zbóż „Codziennie jedz produkty zbożowe".

Celem pikniku było propagowanie zdrowego stylu odżywiania, produktów zbożowych i ich roli w piramidzie zdrowego żywienia oraz promocja produktów regionalnych, tradycyjnych i ekologicznych z terenu województwa podlaskiego. Przygotowane do degustacji potrawy ze zbóż miały zapoznać konsumentów z ciekawymi smakami niedocenianych produktów zbożowych.

Anna Pietraszewicz
PIR Porosły

Letni wypoczynek

Dobiegają końca tegoroczne wakacje, podczas których pogoda nie zawsze nas rozpieszczała. Jak to czasami bywa raz błysnęło słońce raz popadał deszcz.

Podlaska Izba Rolnicza, aby umilić dzieciom odpoczynek, również w tym roku wspólnie z Krajową Radą Izb Rolniczych wysłała na 11 dniowe kolonie dofinansowane ze środków Funduszu Składkowego Ubezpieczenia Społecznego Rolników 59 dzieci z województwa podlaskiego. Warunkiem było, aby przynajmniej jedno z rodziców było ubezpieczone w pełnym zakresie lub jedno z rodziców było uprawnione do świadczeń z Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego tj. pobierało rentę bądź emeryturę w okresie jakim były organizowane kolonie.

Na tegoroczny wypoczynek dzieci wyjechały nad morze do Stegny oraz w góry do Białego Dunajca. Podczas kolonii nie zabrakło licznych wycieczek oraz atrakcji min. zajęć i turniejów sportowych, quizów i konkursów wiedzy, dyskotek ognisk oraz wieczorów artystycznych.

Dzieci wróciły szczęśliwe i wypoczęte, z deklaracją, iż w przyszłym roku również z przyjemnością wyjadą na kolonie. A to już całkiem niedługo – tylko 10 miesięcy i znowu wakacje.

Agnieszka Artemiuk
PIR Porosły

Rolniczki motorem innowacji w Polsce

Podlaska Izba Rolnicza na wniosek Krajowej Rady Izb Rolniczych i Rady ds. Kobiet i Rodzin z Obszarów Wiejskich przy KRIR jest organizatorem konkursu pn. „Rolniczki motorem innowacji w Polsce". Pierwsza edycja konkursu jest prowadzona pn. „Rolniczki motorem wzrostu innowacyjności w polskich gospodarstwach" i rozpoczęła się 1 lipca 2017 roku.

Celem konkursu jest promocja ważnej roli, jaką kobiety odgrywają na obszarach wiejskich oraz identyfikacja innowacyjnych działań podejmowanych przez rolniczki.

Kobiety zaangażowane w rolnictwo odgrywają kluczową rolę w rozwoju obszarów wiejskich i rolnictwa. Z najnowszych statystyk wynika, że stanowią one 42% rolniczej siły roboczej w UE. 30% tych kobiet zarządza gospodarstwami. Wkład pracy małżonek rolników i członków rodzin pozostaje często niezauważony.

Do Konkursu swoje projekty mogą zgłaszać pełnoletnie kandydatki prowadzące lub współprowadzące gospodarstwo rolne na terenie województwa podlaskiego. Kandydatki zostaną ocenione według następujących kryteriów:

Ad. Wykorzystanie innowacyjnej wiedzy fachowej, metod czy nowych technologii w danym sektorze lub w gospodarstwie.

Innowacje branżowe mogą objąć metody pracy lub organizacji, czy też wprowadzić nowe rodzaje technologii zwiększające konkurencyjność i wydajność sektora rolnego, pozwalając w ten sposób na ograniczenie kosztów i zwiększenie produkcji przy mniejszym wykorzystaniu zasobów. Innowacje obejmujące ziemię mogą odnosić się do wykorzystania nowinek (technologicznych lub organizacyjnych) na terenie, gdzie nie były one wcześniej stosowane. Mogą również obejmować tworzenie lub świadczenie usług pozwalających na pogodzenie życia zawodowego i rodzinnego na obszarach wiejskich, lub innowacje poprzez zróżnicowanie działalności gospodarstwa.

Ad. Transfer wiedzy.

Innowacje nie muszą ograniczać się do jednego gospodarstwa. Mogą oddziaływać na inne gospodarstwa działając w tej samej branży lub regionie i wpływać na ich sytuację lub na stosunki tego obszaru na pozostałe. W tym kontekście, innowacje nie odnoszą się jedynie do działań wpływających na gospodarstwo, ale na cały łańcuch wartości i mogą objąć maszyny, pakowanie produktów, kanały dystrybucji i metody eksportu produktów rolnych.

Ad. Zrównoważoność innowacji.

Innowacje muszą być opłacalne ze społecznego punktu widzenia oraz promować zielony wzrost poprzez walkę ze zmianami klimatu, unikanie zanieczyszczeń i optymalizację gospodarki zasobami. Muszą być również długofalowe i powinny przetrwać próbę czasu, by wywarły prawdziwe skutki, a nie tylko pojawiły się i zniknęły po krótkim okresie.

Ad. Nowe metody komunikacji.

Mowa tu o nowych metodach komunikacji stosowanych w celu poprawy edukacji rolniczej dzieci i dorosłych i/lub w celu podniesienia poziomu wiedzy konsumentów na temat metod produkcji stosowanych w gospodarstwie.

Konkurs ten powstał, by uwidocznić rolę kobiet zaangażowanych w rolnictwo na obszarach wiejskich, a także docenić wiele innowacyjnych metod stosowanych przez nie w rolnictwie i pozwalających na zróżnicowanie w całej UE.

Regulamin oraz formularz zgłoszenia do konkursu „Rolniczki motorem innowacji w Polsce" dostępny jest na stronie www.pirol.pl

Zgłoszenia kandydatek do konkursu muszą zostać przesłane listem poleconym lub doręczone osobiście do dnia **31.08.2017 r.** (data wpływu) do siedziby Podlaskiej Izby Rolniczej lub Biura Powiatowego Podlaskiej Izby Rolniczej (adresy biur PIR dostępne są na stronie www.pirol.pl).

Rozstrzygnięcie konkursu wojewódzkiego nastąpi 15 września 2017 r. poprzez wybór laureatki konkursu.

Justyna Kaliszewicz
PIR Porosły

„Skarby Europy zaklęte w szkle"

Domowe kompoty z truskawek, prawdziwy sok z malin, konfitury według babcinego przepisu, sałatki z ogórków, papryczki o niepowtarzalnym smaku, przecier z własnych pomidorów, przetwory mięsne z pyszną galaretą albo własnoręcznie złowione sielawki zamknięte w słoikach. W wielu domach latem i jesienią wciąż przygotowywane są takie właśnie przysmaki.

Zapraszamy do udziału w konkursie „Skarby Europy zaklęte w szkle".

Celem konkursu jest promocja przetworów domowych, wykonanych surowców zebranych/wyprodukowanych na terenie województw: **podlaskiego**, warmińsko-mazurskiego, pomorskiego i mazowieckiego, zaprezentowanie szerokiemu gronu odbiorców bogactwa i różnorodności lokalnych tradycji kulinarnych, promocja tworzenia krótkich łańcuchów dostaw, wspieranie rozwoju przedsiębiorczości na obszarach wiejskich przez podnoszenie poziomu wiedzy i umiejętności w obszarze małego przetwórstwa lokalnego.

Przedmiotem konkursu są przetwory domowe oceniane w następujących kategoriach:

a) domowe przetwory z owoców (w tym jagody, borówki, jeżyny, żurawiny itp.);
b) domowe przetwory z warzyw (w tym grzyby leśne);
c) domowe przetwory mięsne i rybne;
d) nalewki.

Uczestnicy

Konkurs skierowany jest do grup formalnych i nieformalnych, liczących 4-5 osób (organizacji zrzeszających pełnoletnie osoby fizyczne, kół gospodyń wiejskich) działających na obszarach wiejskich województwa **podlaskiego,** warmińsko-mazurskiego, pomorskiego i mazowieckiego.

Harmonogram konkursu

- do 31.08.2017 r. – przesyłanie zgłoszeń;

- do 30.09.2017 r. – wyłonienie finalistów;
- 12/13.10.2017 r. – ocena i wręczenie nagród.

Konkurs jest integralną częścią konferencji „Kierunek Rozwój", która odbędzie się w dniach **12-13 października 2017 r.**

Organizatorami konkursu są: **Podlaska Izba Rolnicza**, Warmińsko-Mazurska Izba Rolnicza, Punkty Informacji Europejskiej Europe Direct w Olsztynie i w Olecku, Pomorska Izba Rolnicza, Mazowiecka Izba Rolnicza.

Regulamin oraz karta zgłoszeniowa dostępne są na stronie **www.pirol.pl** oraz w **Biurach Powiatowych Podlaskiej Izby Rolniczej**.

Justyna Kaliszewicz
PIR Porosły

Sołtys Roku 2016

19 czerwca bieżącego roku w Senacie RP odbyło się uroczyste wręczenie nagród laureatom konkursu SOŁTYS ROKU, organizowanego po raz piętnasty przez redakcję „Gazety Sołeckiej" i Krajowe Stowarzyszenie Sołtysów. Wśród 12 uhonorowanych równorzędnym tytułem „Sołtys Roku 2016" znalazła się Pani Elżbieta Szumska, mieszkanka Ciemnoszyj, niewielkiej miejscowości leżącej na terenie gminy Grajewo.

Jaka jest na co dzień i jak łączy obowiązki domowe i zawodowe z pracą społeczną? O tym porozmawiam z Panią Elżbietą.

Od urodzenia mieszka Pani w Ciemnoszyjach. Czy od zawsze marzyła Pani o pozostaniu na wsi?

– Rodzice prowadzili tu dość spore gospodarstwo rolne. W wyniku jego podziału otrzymałam część gruntów rolnych. Jednak mnie, jak każdą młodą dziewczynę, ciągnęło do miasta. Skończyłam studia pedagogiczne, pracowałam w szkole, ale los miał wobec mnie inne plany i związałam się z rolnictwem. Po ślubie wraz z mężem otworzyliśmy działalność gospodarczą nastawioną na sprzedaż pasz i środków do produkcji rolnej a po kilku latach zaczęliśmy zajmować się dodatkowo chowem bydła ras mięsnych.

Co sprawiło, że podjęła się Pani pełnienia funkcji sołtysa?

– Poprzedni sołtys wyprowadził się ze wsi, w związku z czym należało wybrać nowego. Inicjatywa wyszła od mieszkańców Ciemnoszyj, którzy zaproponowali moją osobę na jego miejsce. Z racji prowadzenia działalności gospodarczej, miałam kontakt z wieloma mieszkańcami, którzy przy okazji zaopatrzenia gospodarstw mogli załatwić swoje sprawy u sołtysa (to były czasy, kiedy sołtys wypisywał świadectwa na zwierzęta, gdy rolnik chciał je sprzedać), ale też zgłosić jakieś problemy - bo przecież sołtys to także łącznik mieszkańców z Wójtem. I tak już to trwa od wielu lat, bodajże od 2002 roku.

Prowadzi Pani bogatą działalność społeczną: jest pani delegatką Rady Powiatowej Podlaskiej Izby Rolniczej powiatu grajewskiego, Radną Gminy Grajewo, założycielem i Prezesem Stowarzyszenia Rozwoju Wsi Ciemnoszyje, członkiem Stowarzyszenia Rozwoju Gminy Grajewo, członkiem Ludowego Zespołu Sportowego Ciemnoszyje, członkiem żeńskiej Ochotniczej Straży Pożarnej w Ciemnoszyjach a także opiekunem i współzałożycielem Młodzieżowej Drużyny Pożarniczej.

Jak udaje się połączyć obowiązki domowe – bo ma Pani męża i dwoje dzieci w wieku szkolnym, z pracą w gospodarstwie, działalnością w sklepie i obowiązkami na rzecz mieszkańców? Przecież to wymaga ogromnego zaangażowania, poświęcenia swojego czasu, który można by wykorzystać w zupełnie inny sposób?

- Nie wiem... Tak po prostu... (śmiech). A tak na poważnie- to przychodzi samo z siebie. Nie boję się wyzwań ani trudności a szczególnie otoczona takimi mieszkańcami. Każdy sukces daje nam ogromną satysfakcję. Na przykład za duży sukces uważam modernizację oświetlenia w miejscowości Ciemnoszyje. Dzięki temu my, mieszkańcy, czujemy się bezpieczniej.

Ooo, tych sukcesów jest dużo, dużo więcej! O Ciemnoszyjach jest głośno.

- Tak, trochę udało się nam dokonać. Na przykład modernizacja boiska dla dzieci i młodzieży poprzez dostosowanie go do gry w koszykówkę i jazdy na rolkach, urządzenie placu zabaw dla dzieci, modernizacja świetlicy wiejskiej, w której odbywają się imprezy kulturalne, w tym wpisane w tradycję miejscowości spotkania Wigilijne. Corocznie w okresie świąt Bożego Narodzenia kobiety przygotowują potrawy wigilijne, dzieci i młodzież prezentują jasełka by w świątecznej atmosferze wśród życzeń i kolęd wspólnie spędzić czas.

Dzięki dotacjom unijnym oraz przy zaangażowaniu pana Wójta i pracowników gminy Grajewo we wsi stanęła tablica upamiętniająca pacyfikację mieszkańców wsi w 1944 roku, zorganizowano zajęcia wokalno – taneczne dla dzieci i młodzieży, kurs komputerowy i kurs z języka angielskiego dla dorosłych, kurs „Kucharz staropolski".

Jako sołtys i radna reprezentuję swój okręg, dlatego też zabiegałam o budowę drogi powiatowej łączącej sąsiednie miejscowości, o budowę chodników oraz modernizację oświetlenia ulicznego przy drodze krajowej w Ciemnoszyjach, czy też naprawę dróg dojazdowych do pól i łąk.

Nie sposób wszystkiego wymienić....

- Zgadza się, ale najważniejsze jest, aby nie poddawać się przy pierwszym niepowodzeniu. Sołtysem może być tylko ktoś, kto lubi pracę z ludźmi. Ktoś, kto lubi rozmawiać a przede wszystkim słuchać. Należy pamiętać, że wieś to nie tylko sołtys, ale przede wszystkim mieszkańcy. Razem można wiele dokonać. Ja jestem dumna z mieszkańców Ciemnoszyj i dziękuję im za zaangażowanie i życzliwość. Mam nadzieję, że jeszcze wiele uda się nam razem osiągnąć

Dziękuję ślicznie za rozmowę i życzę spełnienia planów.

Również dziękuję.

Z Panią Sołtys rozmawiała
Elżbieta Makowska
PIR Grajewo

Opinie do projektów aktów prawnych

Projekt ustawy prawo wodne budzi wiele wątpliwości, zawiera wiele uregulowań, które nakładają **obowiązki** i **sankcje** za nie spełnienie określonych wymogów. Szczególne kontrowersje budzi wprowadzenie obostrzeń m.in.:

- rozdział 4 zatytułowany „Ochrona wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych", m.in.:
  a) stosowanie ograniczonej dawki azotu w ciągu roku do 170 kg czystego azotu na 1 ha użytków rolnych, gdy w krajach zachodnich np. Niemczech obowiązuje dawka 240 kg czystego azotu na 1 ha.
  b) objęcie programem działań gospodarstw utrzymujących 10DJP lub posiadających co najmniej 10 ha użytków rolnych;
  c) wysokie sankcje za nieprzestrzeganie programu działań, gdzie nie jest ujęty żaden okres dostosowawczy na przystosowanie się do przepisów;
- w art. 33 zwykłe korzystanie z wód powinno obejmować pobór wód i wprowadzaniem ścieków do wód na poziomie 10m^3 na dobę.

Górne jednostkowe stawki opłat poboru wody do celów rolniczych na potrzeby zaopatrzenia w wodę ludzi i zwierząt gospodarskich, w zakresie niebędącym zwykłym korzystaniem z wód, będą wynosić **0,30 zł za 1 m^3** pobranej wody podziemnej oraz **0,15 zł za 1 m^3** pobranej wody powierzchniowej, natomiast za pomocą urządzeń pompowanych – **0,15 zł za 1 m^3** pobranych wód podziemnych. W przypadku zwykłego korzystania z wód na potrzeby gospodarstwa domowego, małego gospodarstwa rolnego w ilościach nie przekraczających 5m^3 bezzwrotnego poboru wody nie **p**rzewidziano opłat. Wysokość opłaty będzie zależeć od ilości pobranej wody oraz od tego, czy pobrano wodę powierzchniową czy wodę podziemną, przeznaczenia wody, jej średniego niskiego przepływu z wielolecia (SNQ).

Przepisy spowodują spadek konkurencyjności polskiego rolnictwa i ogromne koszty na inwestycje dostosowujące do wprowadzanych przepisów. Należało by wprowadzić program, który umożliwił by dostosowanie się rolników do stawianych wymogów i określony czas na jego realizację. Wprowadzenie ujętych w projekcie opłat obniży rentowność gospodarstw rolnych.

Podlaska Izba Rolnicza pozytywnie zaopiniowała ***zarządzenie Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych ws. zezwolenia na czynności podlegające zakazom w stosunku do bobra.*** Zawnioskowała o rozważenie wydłużenia okresu zniesienia zakazu do lat pięciu. Zezwolenie na powyższe czynności powinno być możliwe na odcinkach cieków położonych na terenach objętych siecią Natura 2000.

Podlaska Izba Rolnicza po zapoznaniu się z ***projektem o zmianie ustawy o systemie monitorowania drogowego przewozu towarów oraz ustawy o drogach publicznych*** wystąpiła z zapytaniem czy przepisy mają obowiązywać rolników prowadzących działalność gospodarczą i będących płatnikami VAT?

Podlaska Izba Rolnicza po zapoznaniu się z ***projektem rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie wprowadzenia dobrowolnego programu zwalczania zakaźnego zapalenia nosa i tchawicy/otrętu bydła (IBR/IPV) oraz wirusowej biegunki bydła i choroby błon śluzowych (BVD MD) w wybranych stadach bydła*** uważa, że profilaktyka wirusowej biegunki bydła i choroby błon śluzowych jest niezwykle ważna i kosztowna. Oprócz biegunek, gorączki, antybiotykoterapii, spadku mleczności masy ciała jest wiele innych zagrożeń, które niesie za sobą choroba. Są to oczywiście straty ekonomiczne związane z leczeniem chorób towarzyszących BVD/MD i IBR/IPV, ale również konieczność brakowania sztuk dorosłych i wysoka śmiertelność cieląt. Dlatego też zwalczanie chorób musi być częścią planu systematycznej kontroli stada sporządzonego wraz z lekarzem weterynarii, na podstawie monitoringu mleka i próbek krwi. Kolejnym krokiem powinna być eliminacja ze stada zwierząt trwale zakażonych oraz obsługa stada w wysokich standardach bezpieczeństwa biologicznego by zapobiec wtórnemu zakażeniu. Wiąże się to z dużymi kosztami, które, zgodnie z projektem, musi ponieść posiadacz zwierząt. Program zwalczania IBR/IPV oraz BVD MD powinien być realizowany z udziałem finansowym z budżetu państwa (1/3 rolnik, a 2/3 państwo). Przykładowo program zwalczania choroby Aujeszkyego u trzody chlewnej był finansowany w całości z budżetu państwa. Choroby BVD i IBR są to choroby zakaźne ingerujące bardzo mocno w ekonomikę produkcji bydła. Dobrowolność zwalczania tych chorób wirusowych będzie prowadzić do małej skuteczności. Stado, które będzie wolne od chorób, a będzie przebywać w sąsiedztwie stada zakażonego ponownie zostanie zakażone, a hodowca znów poniesie koszty leczenia. Naszym zdaniem choroby te powinny być zwalczane „z urzędu".

Podlaska Izba Rolnicza po zapoznaniu się **z *projektem rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie realizacji przez Agencję Rynku Rolnego zadań związanych z ustanowieniem nadzwyczajnej pomocy dostosowawczej dla producentów mleka i rolników w innych sektorach hodowlanych*** zaproponowała, aby:

- wsparciem objęto również producentów kóz;
- w przypadku producentów owiec pomocy udzielać także na zakup tryka – wysokość pomocy powinna wynosić 250 zł;
- jeżeli rolnik składa wniosek o udzielenie pomocy o której mowa w § 2a ust. 1 pkt 1, i jest on niekompletny (nie dołączono wszystkich wymaganych dokumentów o których mowa w ust.2), powinno się go wezwać do uzupełnienia dokumentów, a nie odrzucać wniosek;
- jeżeli chodzi o producentów trzody chlewnej pomoc powinna być także udzielana dla producentów świń, którzy utrzymywali świnie na obszarze objętym restrykcjami z tytułu ASF w strefie żółtej (a nie tylko w czerwonej i niebieskiej), ponieważ oni również przez ASF uzyskiwali ceny sprzedaży świń niższe niż ceny rynkowe, oraz muszą przestrzegać zasad bioasekuracji;

– zwiększyć liczbę jałówek do 30 sztuk, do których przysługuje dofinansowanie.

Podlaska Izba Rolnicza po zapoznaniu się z ***poselskim projektem ustawy o zmianie ustawy o lasach*** uważa, że zapisy ustawy powinny dotyczyć gruntów leżących na terenie kompleksów leśnych leżących na terenie lasów państwowych albo w bezpośrednim z nimi sąsiedztwie. Ceny rynkowe powinny być ustalane przez strony.

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania pomocy finansowej w ramach poddziałania „Wsparcie na wdrażanie operacji w ramach strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność" objętego PROW na lata 2014-2020.

Podmiot ubiegający się o pomoc musi posiadać doświadczenie w realizacji projektów o charakterze podobnym do operacji, którą zamierza realizować. Czy doświadczenie to musi być udokumentowane?

Projekt rozporządzenia Ministra Środowiska w sprawie wysokości stawek opłat za usuniecie drzew i krzewów. Projekt rozporządzenia zakłada ujednolicenie stawek za usuwanie drzew i krzewów dla całego kraju. Stawka opłat za wycięcie krzewu została zróżnicowana ze względu na powierzchnię oraz gatunek. Samorządy mają ustalać wysokość opłaty za wycięcie drzewa lub krzewu. Jeśli tego nie zrobią, to obowiązuje stawka maksymalna - 500 zł za 1 cm obwodu w przypadku drzew i 200 zł za mkw. powierzchni dla krzewów. Ujednolicenie stawek spowoduje, że w niektórych gminach stawki wzrosną, a w wielu mogą znacznie spaść. Istnieje obawa, że niskie stawki mogą zachęcać do łamania prawa. Kary za bezprawne wycięcie drzewa to dwukrotność opłaty. Dla deweloperów w dużych miastach może to być mały koszt względem załatwiania pozwoleń na usuwanie drzew.

Zdaniem Podlaskiej Izby Rolniczej w proponowanych ***projektach rozporządzeń Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń oraz ws. programu bioasekuracji*** ponownie nakłada się kosztowne obowiązki na rolnika bez zapewnienia dodatkowego źródła finansowania. Natomiast rolnicy województwa podlaskiego czekają na wprowadzenie programów dofinansowujących, które umożliwiłyby pomoc w zabezpieczeniu gospodarstwa przed wirusem ASF tj. budowę ogrodzeń, zmianę utrzymywania zwierząt ze ściółkowego na rusztowy.

Jako samorząd rolniczy uważamy, że należy jak najszybciej ograniczyć populację dzika, który jest głównym powodem wprowadzenia dodatkowych obostrzeń, gdyż proponowane zapisy ograniczają kontakt, świń, ludzi, pasz, środków transportu z głównym wektorem choroby jakim jest dzik. Wobec powyższego należy jak najszybciej przeprowadzić odstrzał sanitarny, który spowoduje ograniczenie populacji dzika w ilości ograniczającej możliwe rozprzestrzenianie się choroby.

Podlaska Izba Rolnicza wielokrotnie występowała aby umożliwić myśliwym jak najszybsze strzelanie do loch, gdyż od początku tego roku myśliwi mają zakaz strzelania do loch, a z obserwacji rolników to właśnie lochy z prosiakami najczęściej zbliżają się do gospodarstw rolnych, tworząc realne zagrożenie szerzenia się wirusa.

Wprowadzenie obowiązku stosowania mat dezynfekcyjnych przed wjazdami/wyjazdami z gospodarstwa o powierzchni ok. 30m^2 w niektórych przypadkach jest niemożliwe do wykonania gdyż brama wjazdowa znajduje się w bliskim sąsiedztwie z drogą, niejednokrotnie dojazd do gospodarstwa położony jest na drodze gruntowej co powoduje zabłocenie maty podczas opadów (należy ją systematycznie czyścić aby spełniała swoją funkcję). Koszt takiej maty wynosi kilka a nawet kilkanaście tysięcy złoty. Należy też dodać, że niektórzy rolnicy posiadają kilka bram wjazdowych/ wyjazdowych, których używają sporadycznie np. podczas żniw. Wobec powyższego należy wprowadzić zapisy, iż przy bramie podstawowej rolnik winien umieścić dwie maty na śladach kół, które spełnią wymóg o szerokości i długości nie mniejszej niż szerokość i długość największego koła, które wjeżdża do gospodarstwa. W przypadku bram pomocniczych należy dopuścić dezynfekcję kół za pomocą opryskiwacza ciśnieniowego napełnionego środkiem dezynfekcyjnym w ilości i stężeniu zapewniającym skuteczną dezynfekcje. W przypadku wykorzystywania słomy, która ma być składowana co najmniej 3 miesiące przed jej wykorzystaniem wydaje się być trudnym do spełnienia, gdyż ubiegłoroczne niekorzystne skutki przezimowania, a następnie susza skutecznie ograniczyła ilość zmagazynowanej słomy, wielu rolników już w tej chwili zmuszona jest do zakupów słomy, a pozostali rolnicy nie maja zapasów słomy które umożliwiły by im spełnienie powyższego wymogu.

Projekty rozporządzenia Rady Ministrów zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa:

– Rolnicy z terenów zapowietrzonych i zagrożonych, objętych ograniczeniami w związku z wystąpieniem wirusa ASF oczekują na jak najszybsze wprowadzenie programu umożliwiającego otrzymania rekompensaty za rezygnację z hodowli świń.
– W proponowanym projekcie została zagwarantowana stała dopłata do każdej sprzedanej sztuki trzody w strefie niebieskiej i czerwonej, co może powodować znaczny niekontrolowany wzrost produkcji w tych strefach, a także napływ wstawień prosiąt i warchlaków w tuczu kontraktowym pochodzących za granicy, a co za tym idzie może zwiększyć się ilość przypadków zachorowań ASF u świń.
– Stała dopłata niezależnie od klas spowoduje celowe zaniżanie ceny przez kupujących ze strefy czerwonej i niebieskiej, w chwili obecnej cena w strefie czerwonej nie odbiega od ceny stosowanej w strefie żółtej w związku z czym po wprowadzeniu projektu może okazać się ze mięso pochodzące ze stref objętych ograniczeniami to znaczy strefy czerwonej i niebieskiej jest bardziej atrakcyjne dla kupujących, co będzie miało negatywny wpływa na hodowców ze strefy żółtej. Należy zatem rozważyć możliwość dopłaty do średniej ceny w Polsce z podziałem na klasy, tak jak to miało miejsce we wcześniejszych projektach.

Projekt ustawy o zmianie ustawy o systemie identyfikacji i rejestracji zwierząt Podlaska Izba Rolnicza uważa, że wprowadzone zmiany są korzystne i znacznie ułatwią beneficjentom procedurę identyfikacji i rejestracji zwierząt.

Natomiast art. 17 pkt. 3d mówiący, że: „posiadacz świni jest obowiązany oznakować świnię numerem identyfikacyjnym zgodnym z numerem siedziby stada, w którym świnia przebywa, w terminie 24 godzin od stwierdzenia tej okoliczności" nie będzie miał odzwierciedlenia w rzeczywistości, gdyż w przypadku uszkodzenia bądź utraty przez świnię kolczyka czas realizacji zamówienia wynosi od 7 do 14 dni. Jeżeli beneficjent wybierze kolczykowanie jako jedyną formę identyfikacji, to w przypadku braku zapasowych kolczyków, nie będzie w stanie tego zrobić w ciągu 24 h. W związku z tym termin ten powinien wynosić co najmniej 7 dni na oznakowanie świni. W przypadku ewentualnej kontroli wystarczające powinno być posiadanie potwierdzenia zamówienia na ilość brakujących bądź uszkodzonych kolczyków, co również zobowiąże beneficjenta do systematycznego kontrolowania stada.

W Art. 20 ust. 2 pkt 1 proponuje się zmianę terminu na oznakowanie tatuażem sztuk urodzonych w zgłaszającej siedzibie stada z 30 dni na 90 dni.

Proponowana zmiana polegająca na możliwości wyboru sposobu znakowania zwierząt dla producentów trzody w cyklu zamkniętym nie będzie stosowana, ponieważ hodowcy nie znakują tatuażami prosiąt do 30 dni. Ponadto producenci trzody w cyklu zamkniętym zobowiązani będą do oznakowania zwierzęcia przed opuszczeniem przez zwierzę siedziby stada bez jakiegokolwiek terminu.

Projekty rozporządzeń Ministra Środowiska dot. ASF

1) ***Rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniające rozporządzenie w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne;***

– W rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 16 marca 2005 r. w sprawie określenia okresów polowań na zwierzęta łowne - paragraf 1 pkt 1 ppkt 5 dotyczącym okresów polowań na dziki, zapis powinien brzmieć:

5) dziki (bez względu na wiek i płeć) - przez cały rok.

2) ***Rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniające rozporządzenie w sprawie szczegółowych warunków wykonywania polowania i znakowania tusz;***

– Należy dołączyć zapis, iż w przypadku gdy koło łowieckie działające na obwodzie łowieckim na którym nie wykonano rocznego planu łowieckiego, w zakresie pozyskania zwierzyny, oraz w sytuacji kiedy na danym obwodzie łowieckim, powiatowy lekarz weterynarii zarządzi odstrzał sanitarny zwierzyny (dzika). Myśliwi posiadający wszelkie uprawnienia do wykonywania polowań indywidualnych, a nie będący w kole łowieckim na którego obwodzie zostały powyższe warunki spełnione, mają prawo po wcześniejszym poinformowaniu łowczego koła na którym zarządzono odstrzał sanitarny do wykonywania polowania.

3) ***Rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniające rozporządzenie w sprawie rocznych planów łowieckich i wieloletnich łowieckich planów hodowlanych;***

– Roczne plany łowieckie i wieloletnie łowieckie plany hodowlane sporządzane powinny być nie tylko na podstawie liczenia zwierzyny łownej ale również na podstawie ilości szkód jakie ta zwierzyna wyrządza.

4) ***Rozporządzenie Ministra Środowiska zmieniające rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie ustalenia listy gatunków zwierząt łownych.***

– Zasadnym wydaje się dodanie do listy gatunków zwierząt łownych, które wyrządzają ogromne w uprawach rolnych: tj. dzikie gęsi, borsuki, krukowate, żurawie.

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt:

Proponowane zmiany nakazują dla posiadacza gospodarstwa rolnego podjęcie określonych działań w celu umożliwienia wykonywania odstrzału sanitarnego zwierząt wolno żyjących – przepis nie określa wprost działań jakie rolnik ma podjąć aby umożliwić odstrzał sanitarny, co może być nadużywane podczas wykonywania polowań, w związku z czym należy jasno określić jakie działania będą musieli podjąć rolnicy aby umożliwić przeprowadzenie odstrzału sanitarnego.

Pojawiły się również zapisy mówiące, że powiatowy lekarz weterynarii lub wojewoda mogą zakazać utrzymywania lub hodowli zwierząt z gatunków wrażliwych bez należnej dla rolnika rekompensaty. Należy bezwzględnie dodać w przepisie – po otrzymaniu przez rolnika należnego odszkodowania i rekompensaty za okres obowiązywania nakazu.

Kolejnym nie jasnym przepisem wydaję się w przypadku nie realizowania odstrzału sanitarnego wypowiedzenie umowy dzierżawy dla koła łowieckiego. Przepis nakazuje wypowiedzenie umowy bez określenia co stanie się z obwodem po wypowiedzeniu. Należy uszczegółowić: kto będzie wtedy przyjmował wnioski o oszacowanie szkód łowieckich, szacował czy wypłacał odszkodowania za szkody łowieckie.

Projekt rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych wymagań, jakie powinny spełniać wnioski w sprawach dotyczących płatności w ramach systemów wsparcia bezpośredniego

Podlaska Izba Rolnicza nie zgadza się z powyższym projektem rozporządzenia. Do tej pory trzeba było dołączyć do wniosku o dopłaty bezpośrednie zezwolenia wójta, burmistrza, lub prezydenta miasta na uprawę konopi włóknistych **albo** oświadczenie o zwolnieniu z obowiązku posiadania zezwolenia na uprawę konopi włóknistych. ARiMR i tak przeprowadza czynności kontrolne w odniesieniu do wszystkich działek zgłoszonych do płatności obszarowej więc sprawdza również czy rolnik pod rygorem odpowiedzialności karnej złożył takie oświadczenie zgodnie z prawdą. Odebranie możliwości złożenia tylko oświadczenia będzie dużym utrudnieniem dla rolnika czy przedsiębiorcy, tym bardziej, że może dochodzić do sytuacji, że wójt, burmistrz, czy prezydent nie będą wyrażali zgody, ponieważ są np. w konflikcie z danym rolnikiem, a jak wiemy takich sporów jest wiele.

Justyna Kaliszewicz
PIR Porosły

Letnie warzywa- kabaczek i cukinia

Kabaczek faszerowany kaszą z pieczarkami

Składniki: 1,50 kg kabaczka, woreczek ugotowanej kaszy pęczak, 1/2 kg pieczarek, 2 łyżki koncentratu pomidorowego, 1 cebula, 2 ząbki czosnku, po pęczku pietruszki i koperku posiekanego, sól, pieprz, 2 łyżki oleju

Wykonanie: Kabaczek umyć przekroić wzdłuż i wydrążyć. Na patelni rozgrzać łyżkę oleju. Podsmażyć na niej posiekaną cebulę, dodać obrane i pokrojone pieczarki. Smażyć na małym ogniu.

Następnie dodać ugotowaną wcześniej kaszę, koncentrat pomidorowy i posiekany czosnek. Doprawić do smaku. Całość dusić na małym ogniu przez ok. 10 minut mieszając. Kiedy nadzienie będzie gęste, zestawić je z ognia i pozostawić do wystudzenia. Kabaczek napełnić zimnym farszem, zalać sosem z patelni. Przełożyć do wysmarowanego tłuszczem naczynia żaroodpornego. Piekarnik nagrzać do temperatury 180°C i wstawić faszerowane kabaczki. Piec ok. 1,5 godziny.

Zapiekany kabaczek lub cukinia

Składniki: kabaczek lub cukinia, pomidor, pół papryki, szczypiorek lub natka, pietruszki, cebula, kilka plastrów sera żółtego, 125 ml bulionu warzywnego, łyżka bułki tartej, bazylia, tymianek, kminek, oregano, sól, pieprz.

Wykonanie: Kabaczek pokroić na dwie łódeczki, z których wydrążyć należy łyżką miąższ (tak, by przy skórce pozostała ok. 1-2 cm warstwa miąższu). Pomidory, paprykę, szczypiorek, cebulę oraz wydrążony miąższ kroimy na drobne części. Kabaczek wkładamy na chwilę do wrzątku i podgotowujemy. Do podgrzanych kabaczków wkładamy doprawione warzywa przykrywamy bułką tartą i serem. Całość wkładamy do wysmarowanych tłuszczem naczyń żaroodpornych i zalewamy niewielką ilością bulionu. Zapiekamy ok. 25-30 minut w temperaturze 180°C, po czym wyjmujemy, by wlać resztę bulionu. Trzymamy w piekarniku kolejne kilka minut aż powstanie sos (maks. 10 minut). Zapiekane kabaczki podajemy na ciepło.

Leczo z cukinii

Składniki: - 1 duża cukinia, lub kilka małych, papryka czerwona i żółta , 1 cebula, kawałek wędzonego boczku, kawałek kiełbasy, puszka pomidorów lub 3-4 świeże pomidory, sól, pieprz, papryka ostra, ziele angielskie, listek laurowy, zioła: rozmaryn, majeranek, oregano, bazylia, olej.

Sposób przygotowania: Boczek pokroić w kostkę, kiełbasę na plasterki i podsmażyć na patelni. Paprykę i cebulę pokroić w większą kostkę i również podsmażyć na patelni. Gdy cebula się zeszkli, pokroić umytą cukinię w średniej wielkości kostkę. Nie obierać jej ze skóry. Wymieszać wszystkie składniki, dorzucić pomidory i jeśli trzeba, dolać wody. Doprawić solą, pieprzem, papryką, dorzucić listek laurowy, ziele angielskie i zioła. Dusić ok. 15 minut.

Efektywne Mikroorganizmy™

w hodowli trzody chlewnej, bydła i drobiu

EM Probiotyk
EM Bokashi Probiotyk
EM Carbon Bokashi

EM CERTIFIED PRODUCT

Polecamy stosowanie oryginalnych produktów z logo EM Certified Product

KORZYŚCI

- stabilizacja mikroflory przewodu pokarmowego
- lepsze wykorzystanie składników pasz
- mniejszy udział leków w hodowli
- ograniczenie chorób i upadków zwierząt
- redukcja odoru, mniejsza uciążliwość hodowli dla otoczenia
- poprawa warunków sanitarnych
- ograniczenie populacji much

Greenland
TECHNOLOGIA EM

Greenland Technologia EM sp. z o.o., Trzcianki 6, 24-123 Janowiec
tel. 81 888 53 25, fax 81 888 53 26, e-mail: info@emgreen.pl, www.emgreen.pl

Greenland Technologia EM – wyłączny partner EM Research Organization Inc. Japan w Polsce i Europie Wschodniej

EM AUTHORIZED MANUFACTURER

Energo util
ZGŁOSZENIA
(CAŁODOBOWO):
tel. stacjonarny: 87 620 38 58
tel. komórkowy: 783 888 809
ZADZWOŃ
JEŹDZIMY
OD PONIEDZIAŁKU DO SOBOTY
ENERGOUTIL Sp. z o.o.
Nowa Wieś Ełcka
ul. Ełcka 1A, 19-300 Ełk
BEZPŁATNY ODBIÓR PADŁYCH ZWIERZĄT GOSPODARSKICH